

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

14 oktober 1999

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ONDERWIJS, VORMING EN WETENSCHAPSBELEID

Interpellatie van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over recente verklaringen van de minister betreffende het leerlingenvervoer

Interpellatie van de heer Carl Decaluwe tot de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over de overheveling van het leerlingenvervoer naar De Lijn in het licht van de consultatie van de pachters

Interpellatie van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over het aanbod in het hoger onderwijs

Interpellatie van de heer Chris Vandenbroeke tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de hertekening van het universitaire landschap en de toekomst van de Universitaire Ruimte Vlaanderen

Interpellatie van de heer Walter Vandenbossche tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de toekomst van de Katholieke Universiteit Brussel

Interpellatie van de heer Dominiek Lootens-Stael tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de toekomst van de Katholieke Universiteit Brussel

Interpellatie van de heer Dominiek Lootens-Stael tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Stedelijk Beleid, Huisvesting en Brusselse Aangelegenheden, over de toekomst van de Katholieke Universiteit Brussel

Vraag om uitleg van de heer Chris Vandenbroeke tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de implementatie van de Bologna-verklaring

Met redenen omklede moties

Interpellatie van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de vrijheid van onderwijs

Met redenen omklede motie

Interpellatie van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de spijbelproblematiek

Interpellatie van de heer Chris Vandenbroeke tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de coördinatie van het wetenschapsbeleid in de Vlaamse Gemeenschap

Interpellatie van mevrouw Simonne Janssens-Vanoppen tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de organisatie van het geïntegreerd onderwijs

Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

Donderdag 14 oktober 1999

VOORZITTER : De heer Gilbert Vanleenhove

– *De interpellatie wordt gehouden om 14.07 uur.*

Interpellatie van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over recente verklaringen van de minister betreffende het leerlingenvervoer

Interpellatie van de heer Carl Decaluwe tot de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over de overheveling van het leerlingenvervoer naar De Lijn in het licht van de consultatie van de pachters

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde interpellaties van de heer Martens tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over recente verklaringen van de minister betreffende het leerlingenvervoer en van de heer Decaluwe tot de heer Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over de overheveling van het leerlingenvervoer naar De Lijn in het licht van de consultatie van de pachters.

Minister Vanderpoorten zal antwoorden in naam van minister Stevaert.

De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, alle door mij ingediende verzoeken behoren tot dezelfde interpellatie, die immers betrekking had op het geheel van uitspraken van de minister. De splitsing door het Bureau in verschillende onderdelen beantwoordt dus niet aan mijn benadering.

We hebben deze week in de commissie voor Onderwijs al de gelegenheid gehad om enkele vragen

om uitleg te stellen, als opwarming. Mevrouw de minister, als we de pers mogen geloven, kunnen we van u heel wat verwachten. U hebt tijdens de vakantieperiode veel zaken aan de orde gesteld, waar boeiende debatten over kunnen worden gevoerd. Onze enige ambitie moet daarbij zijn dat de leerlingen met plezier naar school gaan, dat de leerkrachten enthousiast hun werk verrichten, en dat gelijke behandeling en vrije keuze realiteit zullen worden. Er mag niet langer alleen maar lippen dienst aan worden bewezen. Of dat zo is, zal blijken uit de budgetten.

Er werd tijdens de vakantie al gesproken over de herwaardering van de leraar, de instapleeftijd voor kleuters, de verbetering van de schoolinfrastructuur, zorgverbreding en de positie van kansarmen en zwakke leerlingen, netoverschrijdende samenwerking, overname van gemeentescholen door het katholiek onderwijs, het al dan niet dwingend karakter van reffectatie door leerkrachten – wat vroeger al aan de orde was -, de overheveling van het leerlingenvervoer naar De Lijn, de waarde van de technologische vorming en de positie van het beroepsonderwijs, het spijbelen, en het al of niet verlagen van de leerplicht.

Mevrouw de minister, verder werd ook gesproken over de herstructurering van het universitaire landschap en u maakte een uitschuiver toen u het had over de bestaansreden en de leefbaarheid van de KUB. Vervolgens waren er nog bedenkingen over het niveau van de toelatingsproeven voor de opleiding tandheelkunde, de toegang voor allochtone leerlingen tot het onderwijs, de positie van het kunstonderwijs en de aanpak van geweld en drugs op school. Uw persdienst heeft dus uitstekend werk verricht. Geen onderwerp was blijkbaar te moeilijk of te complex om aan bod te komen.

Het is goed dat een minister haar of zijn mening verduidelijkt om het debat te voeden en om anderen uit te nodigen om aan de discussie deel te

Martens

nemen met het oog op een goede en toekomstgerichte besluitvorming. De vraag rijst echter of uw verklaringen wel een goede basis zijn voor een debat. Het aangeboden lijkt soms eerder op een ratatouille van ideeën en standpunten, zonder coherentie en visie. Net toen werd gezegd dat het onderwijsveld wat rust nodig heeft en die rust in de regeringsverklaring werd beloofd, legt u verklaringen af waardoor de zo noodzakelijke sereniteit ver te zoeken is.

Een aantal van de standpunten die u naar voren hebt geschoven, is duidelijk onvoldragen. Bijvoorbeeld in uw benadering van kwaliteit handelt u alsof dat een neutraal begrip is dat tot technische aspecten kan worden herleid. Sommige standpunten blijken niet doorgesproken te zijn in de regering, bijvoorbeeld die over het leerlingenvervoer of de KUB. Enkele zouden als denigrerend kunnen worden ervaren, soms op subtiele wijze.

Wellicht weerspiegelen deze verklaringen niet zozeer uw eigen opvatting. Ik gun u het voordeel van de twijfel, maar het is ook mogelijk dat het uw omgeving is die er zo over denkt. Andere standpunten zijn dan weer onduidelijk en verwarrend. Zo ook de wijze waarop over het spijbelen en over de instapleeftijd van kleuters werd gecommuniceerd. Nog andere zijn inconsequent met de regeringsverklaring. In die regeringsverklaring worden ook een aantal zaken aangekondigd, waar u dan weer geen uitspraken over doet. Het leek wel of niets u kon tegenhouden in uw vrijmoedigheid.

Op enkele van die thema's wil ik concreet ingaan, eerst en vooral dat van het leerlingenvervoer. Tijdens de vakantie lanceerde minister Stevaert het idee om het leerlingenvervoer te integreren in de dienstverlening van De Lijn. Het gaat hierbij over het specifieke leerlingenvervoer, want het is bekend dat De Lijn nu reeds zeer veel scholieren vervoert in haar algemene dienstverlening. Het gaat hier om leerlingen van het buitengewoon onderwijs en de vrijekeuzeleerlingen.

Het is goed dat dit punt aan de orde komt. Ik sta er zelf ook volledig achter. Toen ik nog parlementslid was in de Vlaamse Raad heb ik daaraan gewerkt. We hebben hierover toen een voorstel van decreet ingediend dat niet zover afwijkt – althans wat de principes betreft – van wat ik heb horen verdedigen. Ik heb toen vastgesteld dat er in een aantal milieus een zekere weerspanning was. Men was immers niet bereid om het competitief voordeel,

waarover men beschikte of meende te beschikken, ter discussie te stellen.

Ik vind het dus goed dat men werkt aan de integratie van het leerlingenvervoer. Men moet dan wel echt de ambitie hebben om ervoor te zorgen dat het tegemoet komt aan alle leerlingen, onafgezien van het feit of ze naar een vrije school gaan of een officiële school, inclusief het gemeenschapsonderwijs. Uiteindelijk zijn er maar twee grote netten: het vrije initiatief en de varianten daarop en de overheid, die het grote publiek als een en ondeelbaar beschouwt. Het gemeenschapsonderwijs is in wezen niets anders dan een overheidsinitiatief. Of de gemeente of de centrale overheid het onderwijs inricht, maakt naar mijn oordeel geen wezenlijk onderscheid uit. Mevrouw de minister, zoekt u naar wegen waardoor deze leerlingen werkelijk allemaal op voet van gelijkheid zullen worden behandeld? Hiermee zou een einde worden gesteld aan deze warrige toestand waarin een competitief voordeel wordt geboden aan een bepaalde reeks scholen. De andere scholen moeten dan met kunst- en vliegwerk proberen enig weerwerk te leveren.

Scholen moeten met elkaar concurreren op basis van het project dat ze aanbieden. Het moet gaan over de inhoud, de cultuur en de begeleiding van de leerling. Het gaat om een kwaliteit die men kan duiden. Ze kan meer of minder aspecten in zich dragen, met inbegrip van het levensbeschouwelijke. Dit project moet uiteindelijk beslissend zijn opdat ouders uiteindelijk voor deze of gene school kiezen.

We hebben dit ook geprobeerd met het voorstel van decreet dat we toen indienden. Het ging toen precies over het vrijwaren en garanderen van een gelijke behandeling, het aanbieden van kwalitatief vervoer, met inbegrip van de bijbehorende begeleiding. Het was ook de bedoeling om gebruikers en instellingen er zelf uitdrukkelijk bij te betrekken. Het zou dus niet op centralistische wijze in Brussel worden geconcipieerd, maar kon door de betrokkenen zelf op poten worden gezet, zodat het aansloot bij de realiteit.

Het was uiteraard ook de ambitie om de kostprijs beheersbaar te houden. We hebben deze zorg toen geuit en uiteen die vandaag nog. Op de kosten voor het leerlingenvervoer bestaat er een voortdurende druk omdat men lijnen wil ontdebellen. Deze problemen zijn zeker niet weggewerkt. Men is daar voorheen niet in geslaagd. Het is dan ook niet zo evident.

Martens

De uitspraak van minister Stevaert was geen regeringsstandpunt. Er konden nogal wat kanttekeningen van kwalitatieve en budgettaire aard bij worden gemaakt. Ook de sector zelf heeft hierop gereageerd. De regering heeft een werkgroep geïnstalleerd. Dit gebeurde door een beslissing die verschilde van de beslissing die in uw kabinet werd voorbereid. Er is een niet onbelangrijk verschil tussen de voorgenomen beslissing en de beslissing die men uiteindelijk heeft genomen.

Mevrouw de minister, hoe zult u hieraan verder werken? Is er in de regering, althans op principieel niveau, eensgezindheid om het leerlingenvervoer te integreren in de diensten van De Lijn? Zult u erop toezien dat het leerlingenvervoer van de vrije keuze een reële vrije keuze zal maken? Geldt dit ook voor de materiële aspecten, met name de betaalbaarheid, ongeacht de school waarnaar de leerlingen gaan? Wanneer moet de werkgroep een standpunt hebben voorbereid? Ik neem aan dat u dit dossier niet al te lang voor u wilt uitschuiven, maar dat u op afzienbare tijd een antwoord wilt. Dit zal dan uitmonden in een aantal begrotingsherstructureringen en in de creatie van een nieuw kader voor het leerlingenvervoer.

De voorzitter : De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Mevrouw de minister, collega's, ik had deze interpellatie gericht tot minister Stevaert. We hebben tijdens de vorige regeerperiode in de commissie voor Mobiliteit meermaals gedebatteerd over de pachtovereenkomsten bij De Lijn. In de laatste beheerovereenkomst met De Lijn staat uitdrukkelijk dat de markt moet worden geconsulteerd voor de uitbating van nieuwe lijnen.

Minister Stevaert lanceerde tijdens de vakantie het idee – hij heeft werkelijk het ene idee na het andere – om het leerlingenvervoer, dat behoort tot uw bevoegdheid, over te hevelen naar De Lijn. Hij wilde het leerlingenvervoer inschakelen in het algemene openbare vervoer. De heer Martens zei terecht dat dit een mooi en zelfs lovenswaardig idee is.

Dit is echter niet zo eenvoudig. Iedereen die vertrouwd is met het leerlingenvervoer, weet dat dit een bijzonder complexe materie is, even complex als de organisatie van het onderwijs zelf. Tussen de netten is er een verschillende organisatie en zelfs tussen scholen van hetzelfde net. Ik zwijg dan nog over het leerlingenvervoer van het bijzonder onderwijs, waarin zich een aantal privé-maatschappij-

en hebben gespecialiseerd. Het wekt dan ook geen verwondering dat er in deze kringen een zekere ongerustheid heerst.

We hebben in de commissie voor Mobiliteit gedebatteerd over de kostprijvergelijking met de ministers Baldewijns en Stevaert, samen met de heer Ramoudt, die op dit vlak een enorme kennis heeft. De kostprijvergelijking, waar het in principe om gaat, tussen lijnen die worden georganiseerd door De Lijn zelf met die van de pachters is onduidelijk. Een tijd geleden zijn we naar Kopenhagen gegaan om de situatie van dichtbij te bekijken. De subcommissie voor Financiën van het Vlaams Parlement heeft een aantal duidelijke vragen gesteld. Zo vroegen we aan De Lijn eindelijk eens een geïnformeerd kostenbeheerssysteem operationeel te maken om een duidelijke kostenvergelijking te maken tussen de lijnen die worden verzorgd door de pachters en de lijnen van De Lijn.

Een verdere rationalisering van het leerlingenvervoer is misschien aangewezen. Ik stel vast dat men hiervoor in het departement Onderwijs beschikt over 1,8 miljard frank. Voor eenzelfde kwalitatieve exploitatie is dit bedrag voor De Lijn waarschijnlijk ontoereikend.

Bij de vergelijking tussen de loonschalen van het personeel is het belangrijk rekening te houden met het feit dat de bussen dikwijls worden bestuurd door gepensioneerden of de tuinman van de stad. Het is dan ook bijzonder moeilijk een echte kostprijvergelijking te maken.

In het departement Onderwijs zijn er ongeveer 115 privé-vervoerders die aparte contracten hebben met het gemeenschapsonderwijs. Ze beschikken over 430 eigen voertuigen. Indien minister Stevaert ongenueanceerd zijn zin krijgt, zal er misschien een monopolievorming, een soort etatisering van De Lijn en het leerlingenvervoer ontstaan. De CVP is daar geen voorstander van.

In de rapporten van het Rekenhof staat duidelijk dat een objectieve kostprijvergelijking moet worden gegeven. De verhoging van de kostprijs per kilometer van de exploitanten mag daarenboven niet hoger liggen dan de vergelijkbare kilometerprijs van de Vlaamse Vervoermaatschappij. Verderop staat dat het geen zin heeft om lijn per lijn te vergelijken. Het moet gaan om een aantal lijnen per regio.

De CVP heeft geen enkel probleem met het idee op zich. Men kan het echter enkel realiseren indien aan een aantal essentiële voorwaarden wordt vol-

Decaluwe

daan. We moeten duidelijkheid eisen over de kostprijvergelijking. De Lijn is blijkbaar niet in staat hieraan te voldoen.

Minister Stevaert houdt ook vast aan de verhouding 60 percent voor de eigen regie, namelijk De Lijn, en 40 percent voor de pachters. Indien na een objectief onderzoek – waarbij rekening wordt gehouden met dezelfde sociale voorbeelden – blijkt dat het voordeliger is te werken met de pachters, mag die verhouding worden doorbroken. We moeten te allen prijze vermijden dat er een monopoliepositie ontstaat.

Mevrouw de minister, kunt u een overzicht geven van de stappen die reeds werden gezet om het leerlingenvervoer effectief over te hevelen naar De Lijn? In welke mate wordt er rekening gehouden met de diverse opmerkingen van de subcommissie voor Financiën die in het begin van 1999 unaniem door het parlement werden goedgekeurd? Wat zijn de budgettaire implicaties van dergelijke overhevelingen indien men rekening houdt met het sociaal passief, de kwaliteit en het feit dat iedere leerling recht heeft op een zitplaats in de bus? Op dit moment zijn er nog geen Japanse toestanden waarbij wachtsters met witte handschoenen de mensen in de busstellen moeten duwen. Toch is de situatie niet rooskleurig. We eisen dat er even kwaliteitsvolle voorwaarden worden gesteld als aan het gewoon busvervoer. Als men iedere leerling een zitplaats waarborgt, dan wordt de kostprijs opgedreven.

In welke mate wordt er rekening gehouden met het sociaal passief bij de werknemers van de pachters? Dat was toch ook één van de bekommernissen van het parlement en van de heer Baldewijns. Bij het openbreken van de pachtovereenkomsten moet men rekening houden met het sociaal statuut van de werknemers.

Kunt u mij inzage geven in de kostprijvergelijking? Wat zijn de voorlopige of eventueel definitieve resultaten? Welke conclusies kan men hieruit trekken? Hoeveel Vlaamse pachters zijn na het openbreken van de pachtcontracten onder buitenlandse controle gevallen? Het is belangrijk te benadrukken dat door de grote onzekerheid die door de vorige en huidige minister van Openbaar Vervoer werd gecreëerd, veel Vlaamse pachters eieren voor hun geld hebben gekozen en hun zaak aan buitenlanders hebben verkocht. Zo ontstaat een nieuw – Frans – monopolie. Ik hoop dat men deze zaken heeft ingecalculiseerd. Men kan

zich bovendien afvragen wat de gevolgen op de tewerkstelling zijn.

Welke stappen heeft de Vlaamse regering gezet? Waalse busmaatschappijen, zoals Eurobus, worden gesubsidieerd door het Waals Gewest en concurreren met onze maatschappijen. Dat is oneerlijk. Men heeft gezegd dat men dit probleem zou aanpakken, desnoods op Europees niveau. Tot nu toe is er echter niets gebeurd.

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, net als de vorige sprekers was ik tijdens de vakantie sterk verbaasd toen minister Stevaert een uitspraak deed over het leerlingenvervoer. Hij sprak het voornemen uit om binnen het kader van de basismobiliteit de gelden voor het leerlingenvervoer over te hevelen van het departement Onderwijs naar zijn departement, dat bevoegd is voor De Lijn. Dit zou een bijdrage betekenen voor de verbetering van de basismobiliteit. Het leerlingenvervoer zou bovendien niets moeten inboeten op het vlak van kwaliteit en kostprijs.

Dit leek me een mooi plaatje, maar het idee is niet zo mooi als het eruit ziet. Ik wil enkele belangrijke opmerkingen formuleren. Ik heb geen enkel probleem met de verwezenlijking van de basismobiliteit. Dit is trouwens een essentieel uitgangspunt in de regeringsverklaring.

Het gaat hier echter over leerlingenvervoer. 85 percent van dat vervoer betreft het BUSO. Misschien zijn er in het BUSO enkele jongeren die met gewone bussen van De Lijn naar school kunnen, maar de meeste jongeren uit het BUSO hebben vervoer op maat nodig, met de nodige begeleiding en met kwalitatief toezicht. Die kwaliteitsbewaking en de indeling van dit vervoer is een domein dat het best door het departement Onderwijs wordt beheerd.

De praktische uitvoering van het vervoer in het BUSO kan voor mij gerust door De Lijn gebeuren. In het kader van de debatten die tijdens de vorige zittingsperiode over de markt werden gevoerd, moet De Lijn zich dan ook op de markt manifesteren naast andere partners. Voor het onderwijs komt het aan op de kwaliteit van het vervoer, de nodige begeleiding en een goede verhouding kwaliteit versus kostprijs voor de overheid. Als De Lijn een goed aanbod doet, is dat prima. De Lijn zal wel creatief en inventief moeten zijn om te kunnen concurreren met andere partners.

Sannen

We mogen niet uit het oog verliezen dat het grootste deel van het leerlingenvervoer buiten het BUSO wordt georganiseerd door privé-initiatieven van scholen, schoolorganisaties of VZW's die niet door de overheid worden gefinancierd. De overheid kan niet optreden ten aanzien van deze initiatieven, tenzij ze dirigistisch optreedt en bepaalt dat een school enkel gebruik kan maken van busvervoer door De Lijn. Tot op heden kan De Lijn zich inschrijven voor dergelijk leerlingenvervoer. De scholen en VZW's kiezen natuurlijk voor de meest interessante verhouding prijs versus kwaliteit. Dit valt buiten de bevoegdheid van de overheid. Leerlingenvervoer heeft ook te maken met vrije keuze.

Ik ga akkoord met een andere optimalisering voor het beperkte budget. De Lijn kan daarbij een rol kan spelen. Tussen mijn dorp en een nabijgelegen dorp rijden 's morgens vijf bussen om leerlingen te vervoeren. Daarnaast rijdt er nog een bus van het gemeenschapsonderwijs met enkele leerlingen. Dit kan sterk worden verbeterd.

In het kader van de reële vrije keuze die hier werd aangehaald, moet in een andere commissie een debat worden gevoerd over de prijsbepaling en -setting van schoolvervoer en -abbonementen. Die discussie staat hier volledig buiten. Wij en deze regering zijn vragende partij om de trouwe gebruiker aan te moedigen en te belonen. Er moet dan ook worden ingegrepen in de abonnementsprijzen voor leerlingenvervoer.

Ik zie niet in hoe dit verband kan houden met de opdracht van het departement Onderwijs op het vlak van leerlingenvervoer, namelijk kwaliteitsbewaking voor het BUSO en de realisatie van de vrije keuze. Door de realisatie van de vrije keuze en het inspelen op de abonnementsprijs van het leerlingenvervoer kan men wel invloed uitoefenen op privé-initiatieven. De Lijn kan bijvoorbeeld een goedkoop aanbod doen. Deze verantwoordelijkheid ligt wel buiten het departement Onderwijs.

Mevrouw de minister, wat is uw juiste opdracht binnen deze werkgroep? Hoe denkt u De Lijn te kunnen beïnvloeden vanuit het departement Onderwijs en de financiën waarover Onderwijs beschikt voor het leerlingenvervoer?

De voorzitter : De heer Moreau heeft het woord.

De heer André Moreau : Mijnheer de voorzitter, ik heb aandachtig geluisterd naar de heer Martens. Ik blijf even stilstaan bij zijn uitspraak over de inte-

gratie van het leerlingenvervoer, die moet gebeuren op een voet van gelijkheid zonder dat er een concurrentieel voordeel wordt toegekend. Vanzelfsprekend sluit ik me aan bij deze gedachtegang. De heer Martens heeft zijn vrees een beetje ongelukkig naar voren gebracht. Iedereen kan deze gedachtegang immers volgen.

De heer Decaluwe sprak over de etatisering van het leerlingenvervoer. Ik wil benadrukken dat we dit niet willen. We willen juist minder etatisering in ons staatsbestel. Ik hoop dat de meesten zich hier achter kunnen scharen. Er kan helemaal geen sprake zijn van een monopolie. Er moet ook nog geloof worden gehecht aan de creativiteit van de verantwoordelijken van onze onderwijsinstellingen.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Ik wil in eerste instantie ingaan op de inleidende beschouwingen van de heer Martens over de verklaringen die zijn afgelegd bij het begin van het schooljaar. Bij het begin van dit zittingsjaar benadruk ik dat alle elementen die daarin aan bod kwamen, zijn opgenomen in het regeerakkoord. Ik heb dan ook een aantal elementen uit het regeerakkoord toegelicht.

Ik zal beginnen met de vragen van de heren Martens en Decaluwe. In het regeerakkoord staat vermeld dat de huidige organisatie van het gemeenschappelijk vervoer moet worden verbeterd om op een meer efficiënte en kwalitatieve manier een degelijk en ruimer aanbod te kunnen geven. Aan kinderen die jonger zijn dan 12 jaar zal gratis vervoer worden aangeboden.

In juli 1999 heeft minister Stevaert het voorstel gelanceerd om het bijzonder leerlingenvervoer over te hevelen naar De Lijn. Dit was een regeringsstandpunt, voor zover over een rationalisatie van het gegeven is gesproken. Een aantal bekommernissen werden op dat moment echter te weinig in het licht gesteld.

U kent het probleem zeer goed. U hebt vroeger immers zelf een voorstel ingediend over de rationalisatie van het leerlingenvervoer. Destijds stelden vooral de onderwijsnetten en De Lijn zelf dit in vraag. Intussen is het standpunt van beide in positieve zin geëvolueerd. De vereniging van de beroepsvervoerders heeft nog een duidelijk voorbehoud omdat ze zich hierin moeilijk kan positioneren.

Vanderpoorten

Vermits De Lijn opteert voor een overheveling van het leerlingenvervoer vanuit het departement Onderwijs, met inbegrip van alle financiële, logistieke en personele middelen, is het logisch dat er grondig overleg wordt gepleegd tussen minister Stevaert en mezelf. Daarom hebben we aan de Vlaamse regering voorgesteld om een werkgroep op te richten, die de organisatorische en budgettaire aspecten moet onderzoeken die aan de overheveling zijn verbonden. Ze moet de eventuele knelpunten detecteren en begeleidende maatregelen bij deze hervorming voorstellen. Daarbij moet de maximale waarborg worden ingebouwd voor de kwaliteit van het leerlingenvervoer, de begeleiding van kinderen, het aanbod op maat voor het buitengewoon onderwijs en de vrije onderwijskeuze. Ook de bekommernissen van de subcommissie voor Financiën en van de heer Sannen zullen door de werkgroep worden onderzocht.

Deze werkgroep bestaat uit de Vlaamse ministers van Onderwijs en Mobiliteit of hun afgevaardigden, de bevoegde administraties en De Lijn. Ook de netten zullen bij de besprekingen worden betrokken. De overheveling van het leerlingenvervoer naar De Lijn moet leiden tot een efficiënter en kwaliteitsvoller vervoersaanbod zonder dat daarvoor een beroep moet worden gedaan op bijkomende financiële middelen.

De toekenning van het recht op gratis vervoer voor kinderen tot 12 jaar moet in een ruimere context worden bekeken. Het gaat immers niet alleen over het vervoer van en naar de onderwijsinstelling, maar over het gebruik van het volledige aanbod van het gemeenschappelijk openbaar stads- en streekvervoer van het Vlaams Gewest.

Bij de hervorming gaat men ervan uit dat ook in de toekomst in belangrijke mate een beroep zal worden gedaan op de privé-vervoersektor.

De werkgroep zal een overheveling van het begeleidingsplan onderzoeken. Ik ben me ervan bewust dat dit niet op korte termijn kan worden gerealiseerd omdat hier heel wat aspecten bij komen kijken. Het eerste verslag van de werkgroep zal eind februari 2000 worden voorgelegd aan de Vlaamse regering. Dan pas kan men verder plannen maken.

De werkgroep denkt na over de overdracht van de financiële en logistieke middelen en het personeel aan de VVM. We zullen de resultaten moeten afwachten, mijnheer Decaluwe, om meer concrete antwoorden te geven. Dat is zeker het geval voor het sociaal passief bij de werknemers van de pach-

ters. Daar kan nu nog geen uitsluitel over worden gegeven. Ook de kostprijvergelijking kan pas gebeuren nadat de markt geconsulteerd werd. Ik heb wel een tabel met een overzicht van de Vlaamse pachters die onder buitenlandse controle vallen sinds de pachtcontracten werden opengesteld. Ik som ze even op : Linjebus, NV Bus De Polder, Autocars De Polder NV, De Duinen NV, Heidebloem NV, NV Autobusbedrijf Mebis & Co, Melotte & Co NV, VBM Verenigde Autobusmaatschappij NV, Vervoersonderneming Van Pee NV, De Voeght & Co BVBA, Van Coillie NV, Lefever BVBA, Katrieva NV, Verleyen NV, Gruson NV, Geenens NV, Hermes NV, De Vos BVBA, Weyn NV, Eurobus, Monserez, Hoornaert, Verhenne, De Reys, Cintral en Dony.

Over de oorzaken kan niets concreets worden gezegd. Uit de beschikbare informatie blijkt dat de werkgelegenheid niet werd gewijzigd. De toewijzing van nieuwe contracten van geregeld vervoer zal overeenkomstig de wetgeving van de overheidsopdrachten gebeuren via de onderhandelingsprocedure met bekendmaking van een kwalificatiestelsel. Tot op heden ontving de VVM geen enkele aanvraag tot kwalificatie van Waalse bedrijven. We zullen er uiteraard over waken dat de indiening van de offerte op reglementaire basis gebeurt.

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : In het licht van de basismobiliteit zou u alle leerlingenvervoer moeten herbekeken. Er wordt op veel verschillende en vaak geïmproviseerde manieren aan leerlingenvervoer gedaan. Naast een aantal feitelijke wantoestanden, is het ook schrijnend dat leerlingen van het bijzonder onderwijs vaak urenlang op de bus zitten. Dat moet werkelijk worden aangepakt.

Het officieel gesubsidieerd onderwijs biedt vaak in concurrentie met de vrije initiatieven busvervoer aan. Ook dat moet u onder de loep nemen. Ik verwacht dat u de moed zult hebben een algemene oplossing te zoeken en te vinden. Ik verwacht dat u de vrije keuze een concreet karakter geeft.

De voorzitter : De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : In de debatten volgend op de Septemberverklaring heeft minister Stevaert gezegd dat er een overeenkomst was. Vandaag spreekt u over ontzettend veel knelpunten. Er komt blijkbaar niet snel een oplossing, pas eind februari volgend jaar komt er een eerste ontwerp. Intussen moet de Vlaamse overheid in elk geval klaar en duidelijk communiceren met de pachters. Dat verliep in het verleden, met minister Stevaert, niet

Decaluwe

altijd even vlot. Veel Vlaamse pachters hebben omwille van de onzekerheid hun zaak overgelaten aan buitenlandse concurrenten. Die trend moet worden stopgezet.

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Mevrouw de minister, u stelt de optimalisering van het leerlingenvervoer voorop. Er werd een werkgroep voor opgericht en u beseft dat dit een complexe zaak is. Wij rekenen erop dat u dat in uw communicatie met de pachters altijd duidelijk maakt.

De voorzitter : De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke : Op technisch vlak kunnen een aantal toestanden niet door de beugel. De vorige regering heeft al getracht een kwaliteitseis in te bouwen in de pachtovereenkomsten. De busbegeleiding vormt een belangrijk aspect van dit thema. Het statuut en de opleiding van dit personeel waren soms beneden alle peil. Ook daar werd al onder de vorige minister aan gewerkt en de werkgroep kan dit nu verder uitbouwen. Er rijden te veel halflege bussen. Dat kan toch niet de bedoeling zijn.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over het aanbod in het hoger onderwijs

Interpellatie van de heer Chris Vandebroeke tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de hertekening van het universitaire landschap en de toekomst van de Universitaire Ruimte Vlaanderen

Interpellatie van de heer Walter Vandebossche tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de toekomst van de Katholieke Universiteit Brussel

Interpellatie van de heer Dominiek Lootens-Stael tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de toekomst van de Katholieke Universiteit Brussel

Interpellatie van de heer Dominiek Lootens-Stael tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Stedelijk Beleid, Huisvesting en Brusselse Aangelegenheden, over de toekomst van de Katholieke Universiteit Brussel

Vraag om uitleg van de heer Chris Vandebroeke tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de implementatie van de Bologna-verklaring

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde interpellaties van de heer Martens tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over het aanbod in het hoger onderwijs, van de heer Vandebroeke tot minister Vanderpoorten, over de hertekening van het universitaire landschap en de toekomst van de Universitaire Ruimte Vlaanderen, van de heren Vandebossche en Lootens-Stael tot minister Vanderpoorten, over de toekomst van de Katholieke Universiteit Brussel, van de heer Lootens-Stael tot de heer Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Stedelijk Beleid, Huisvesting en Brusselse Aangelegenheden, over de toekomst van de Katholieke Universiteit Brussel met daaraan toegevoegd de vraag om uitleg van de heer Vandebroeke tot minister Vanderpoorten, over de implementatie van de Bologna-verklaring.

Ik wijs erop dat minister Vanderpoorten ook zal antwoorden in naam van minister Anciaux.

De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mevrouw de minister, in de aanloop naar het nieuwe school- en academiejaar hebt u ook een aantal uitspraken gedaan over het hoger en universitair onderwijs.

Ik was boos toen u – ik denk dat ik dit wel mag zeggen – onzin uitkraamde met betrekking tot de KUB. Op het ogenblik dat de inschrijvingen volop liepen, wordt vanuit het beleid ineens de vraag gesteld naar de leefbaarheid en de bestaansredenen van de KUB. Minister Anciaux had daar ook meteen een mening over en wilde duidelijk maken in welke richting de KUB in de toekomst een alliantie zou moeten aangaan. Gelukkig heeft rector Matheussen een en ander opnieuw in een juist perspectief gesteld.

Ik betreur dit incident en vraag me af waartoe het dient. In welke mate verbetert dit het beleid? Ik vind dit contraproductief. Er is schade toegebracht aan de KUB en dat kan de bedoeling toch niet zijn geweest. De inschrijvingen zijn meteen stilgevallen,

Martens

wat logisch is. Als een bedrijf in zijn leefbaarheid is bedreigd, zal niemand daar nog een bestelling plaatsen. Ik vermoed dat de mensen in uw omgeving u daar bijzonder slechte raad over hebben gegeven.

Daarnaast is er het hele verhaal van de commissarissen. We vernemen dat ze wandelen worden gestuurd. Aanvankelijk vielen enkel de namen Dillemans en Martens. Plots dook ook de naam van de heer De Meyer op. Nadien werd ontkend dat die mensen wandelen werden gestuurd. Nog later vernemen we dat hun opdracht volbracht zou zijn en dat men niet langer een beroep wenst te doen op hun diensten. Dat blijkt dan nu weer toch niet het geval. Er bestaat dus enige onduidelijkheid.

Dan is er nog de vraag over wat er met het universitair landschap in de toekomst zal gebeuren. Boze tongen beweren dat Limburg zou moeten samenwerken met Nederland, dat Antwerpen zijn expansie zou krijgen en dat Leuven en Gent een toontje lager zouden moeten zingen. Ik had daar graag duidelijkheid over.

Ondertussen hebt u in bijkomende middelen voorzien voor de basisfinanciering. U hebt een enveloppefinanciering in het vooruitzicht gesteld, maar de universiteiten moeten zelf een aantal voorstellen doen. Als die voorstellen niet goed zijn of te lang op zich laten wachten, zou u zelf de lijnen uittekenen. Het verbaast me dat u in dit debat zelf geen oriënterend kader aanbiedt. U hebt daar toch al wat stof voor op tafel. Ik neem aan dat uw bijzondere commissarissen toch al iets hebben gedaan. Ik zou graag vernemen wat. Er zijn ook de groepen aan de Sorbonne en Bologna die mee namens de Vlaamse Gemeenschap een aantal engagementen hebben ondertekend. Dat betekent toch iets. Ik denk ook aan de rapporten van de commissaris-coördinator voor het hoger onderwijs. In het rapport van 1997 worden toch een aantal interessante suggesties gedaan met betrekking tot de samenwerking en het samenspel tussen het hoger onderwijs en de universiteiten.

Ik zou dus volgende vragen willen stellen. Met betrekking tot de KUB vraag ik me af wat u bezielt heeft om die publiekelijk te desavoueren. U hebt daardoor onmiskenbaar schade aan deze instelling toegebracht. Hoe moet het nu verder? Hoe zult u met betrekking tot het universitair landschap het verband leggen tussen de resultaten van wat de groepen in Bologna en de Sorbonne hebben gedefinieerd? In welke mate zal dat oriënterend zijn

voor de hertekening van het landschap? Zijn de bijzondere commissarissen inmiddels ontheven uit hun opdracht? Zo niet, hoelang loopt die nog? Wat is de stand van zaken in hun werk? Er was een contract met deze mensen opgemaakt. Hoe worden de aanbevelingen van de commissaris-coördinator met betrekking tot het vergemakkelijken van de samenwerking gevaloriseerd? Hetzelfde geldt voor de adviezen van de bijzondere commissarissen. Hoeveel tijd krijgen de instellingen om zelf voorstellen te doen en wat zult u doen als de voorstellen niet valabel lijken?

De voorzitter : De heer Vandebroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandebroeke : Mijnheer de voorzitter, in de vorige zittingsperiode was ik vervangend lid van deze commissie. Ik heb het hier altijd goed gehad. Ik ben nu geen lid meer, maar ik ben wel blij dat ik nog kan en mag langskomen.

De voorzitter : U bent altijd welkom.

De heer Chris Vandebroeke : Ik zie dat ook personen uit andere fracties die geen lid zijn van deze commissie hier welkom zijn.

De voorzitter : Het moet hier verschrikkelijk goed zijn.

De heer Chris Vandebroeke : Ik deel die mening. Ik heb dat in het verleden uitgedragen en blijkbaar heeft dit verhaal enthousiasme gewekt. Ik beloof hier met enige regelmaat terug te komen, want deze commissie werkt goed. De onderwerpen die hier worden besproken, raken de essentie van de Vlaamse gemeenschap : onderwijs is kennis, en kennis is de toekomst. Bovendien gaat het om de grootste begrotingspost. Verder stel ik met genoeg vast dat de discussie hier meer diepgang zal krijgen, want er is een gewezen minister aanwezig in de persoon van de heer Martens. Laten we de wrijvingen tijdens de zomervakantie even opzij zetten, het ging tenslotte om de komkommertijd.

Men moet toch erkennen dat dit een bijzonder belangrijke interpellatie is. De kwaliteit van het hoger onderwijs is het neusje van de zalm, ook van de herschikking van het onderwijslandschap. In het verleden werden waardevolle initiatieven genomen om de kwaliteit van het universitair onderwijs te verbeteren. Enkele jaren geleden hebben commissies de universiteiten bezocht. Dat zal trouwens met een zekere regelmaat opnieuw gebeuren. De universiteiten moeten een interne kwaliteitsbewaking organiseren. Daaraan werkt men.

Vandenbroeke

Het ontbreekt echter aan een visie over de herschikking van het landschap zelf. Wat dat betreft, deel ik enigszins de mening van de heer Martens. Jaren geleden is een initiatief in die zin in handen gelegd van de VLIR. Dat heeft echter zeer weinig resultaten opgeleverd. Daarop heeft de toenmalige minister Van den Bossche besloten om ere-rector Dillemans uit te sturen. Dat leidde tot de totstandkoming van twee voortgangsrapporten, toegelicht door de heer Dillemans. Ik dacht dat ere-rector Dillemans aan zijn derde rapport bezig was, toen we uit persartikelen vernamen dat u deze aanpak stillegt. Ik kom daar nog op terug.

Deze zomer legde u het initiatief terug in handen van de universiteiten. Dat is al eens eerder gebeurd, toen de VLIR aan het werk is gezet. Maar dat leidde niet tot resultaten, en gaf aanleiding tot de inschakeling van de heer Dillemans. Die heeft het, gezien de mogelijkheden waarover hij beschikte, behoorlijk goed gedaan. Tussen haakjes : ik ben verrast dat de heer Martens u allerlei vragen stelt over de voortgangsrapporten van de heer Dillemans. Moet ik daaruit besluiten dat er tijdens de voorbije zittingsperiode over die rapporten nooit aan de regering is gerapporteerd ?

De heer Luc Martens : Dat is wél gebeurd.

De heer Chris Vandenbroeke : Ik zat niet in de vorige regering, mijnheer Martens.

Tijdens deze zittingsperiode moet een en ander worden rechtgezet. In het regeerakkoord staan er trouwens passussen over een herschikking van het beleid terzake. Tijdens de zomer is er gesproken over de KUB. Ik wil het daar nu niet over hebben. Ik wil hier niet van provincialisme worden beschuldigd.

Maar naar aanleiding van de opening van de hogescholen en de universiteiten op 1 oktober heb ik geprobeerd eens na te gaan wat West-Vlaanderen in het geheel betekent. Wel, de resultaten zijn niet bemoedigend. Men doet zijn best, maar zowel aan de Kulak als aan de drie overblijvende hogescholen zijn er grote problemen, vooral op het vlak van het aanbod. Laten we mekaar goed verstaan : het is niet de bedoeling de Kulak verder uit te bouwen. Maar West-Vlaanderen is bereid om aan tafel te gaan zitten om over de toekomst na te denken.

Mevrouw de minister, door de jaren heen is de VU-fractie altijd opgekomen voor het optimaal uitteke-

nen van het universitaire landschap. Indertijd noemden we dat trouwens Universiteit Vlaanderen. Door een echte samenwerking tussen de universiteiten moet men tot volwaardig universitair onderwijs komen in Vlaanderen. Waar het wordt aangeboden, is van ondergeschikt belang, als het maar onder optimale condities gebeurt. Via het rapport van ere-rector Dillemans is men een andere benaming gaan gebruiken. Daarmee hebben we uiteraard geen enkel probleem. De Universiteit Vlaanderen werd omschreven als Universitaire Ruimte Vlaanderen. Volgens mij is dat zelfs een betere omschrijving.

Mevrouw de minister, het gaat hier om een cruciaal dossier. Ik hoop dan ook dat er tijdens deze regeerperiode hard aan zal worden gewerkt. Op dit moment heb ik vier concrete vragen. Ten eerste, hoe zit het nu eigenlijk met de opdracht van ere-rector Dillemans ? Wordt die herzien of afgeblazen ? Ten tweede, is het correct dat er van de universitaire instellingen zelf wordt verwacht dat ze met concrete voorstellen komen ?

Ten derde, indien er inderdaad concrete voorstellen van de universiteiten worden verwacht, welke instanties zullen dan de verdiensten van die voorstellen beoordelen ? Zal dat door u en uw kabinet gebeuren ? Zal dat gebeuren in samenspraak met het parlement ? Bent u eventueel nog van plan om een commissie ad hoc op te richten ? Ten vierde, blijft het de uiteindelijke bedoeling het begrip Universitaire Ruimte Vlaanderen verder ter harte te nemen vanuit een volwaardige inschatting ?

De voorzitter : De heer Vandenbossche heeft het woord.

De heer Walter Vandenbossche : Mevrouw de minister, bij de inleiding van mijn interpellatie wil ik even terugkeren in de geschiedenis. Als we vandaag een debat voeren over de KUB, dan moeten we de moed hebben om even terug te blikken naar een periode die u vanuit het verre Lier waarschijnlijk is ontsnapt. Ik heb het nu over 1972. Rond die periode heeft de Vlaamse Gemeenschap in Brussel zowat de grootste vernedering in haar geschiedenis ondergaan. Ik heb het over de fameuze verkiezingen van de Brusselse agglomeratie, waar Franstaligen met een Nederlandstalige identiteitskaart op dat ogenblik bijna de macht grepen in de toenmalige commissie voor Nederlandse Cultuur, de NCC. Dit was de voorganger van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Vandenbossche

Mevrouw de minister, in die periode werd bijzonder hard gewerkt aan de heropbouw van die gehele Vlaamse Gemeenschap in Brussel. Er werden gemeenschapscentra opgericht en er werden congressen gehouden van de Brusselse Vlamingen. Er werd ook gewerkt aan een samenspel tussen mensen uit de christelijke zuil en mensen uit de vrijzinnige zuil. Met instemming van degenen die toen de vrijzinnigheid vertegenwoordigden, werd de toenmalige Ufsal opgericht in Brussel.

Ik herinner het me nog heel goed. Ik was toen een vijftienjarige knaap. Op vijftig meter hiervandaan heb ik samen met mijn vader zaliger de start gekend van de Ufsal. Dit werd beschouwd als een van de grote, sterke, nieuwe pijlers van ideologisch evenwicht en van communautaire vernieuwde Vlaamse aanwezigheid in Brussel. Dat alles werd ook gedaan vanuit een kwalitatief concept.

Mevrouw de minister, uw uitspraak van deze zomer is voor heel Nederlandstalig Brussel aangekomen als een donderslag bij heldere hemel. We hebben ons afgevraagd of u wel wist waarover het ging. Weet u wel waarom bepaalde beslissingen in het verleden werden genomen? Hebt u ook wel ingecalculerd wat er gebeurde? U moet toch beseffen dat u met dergelijke uitspraken sowieso op drastische wijze raakt aan de toekomst van de KUB. Daar kan ik echt geen begrip voor opbrengen.

Als we de inschrijvingscijfers bekijken, moeten we jammer genoeg vaststellen dat u er wel degelijk in bent geslaagd te raken aan de toekomst van de KUB. Dit komt zeer goed tot uiting als we het inschrijvingsaantal voorafgaand aan uw uitspraak vergelijken met het inschrijvingsaantal erna. U hebt de KUB echt wel een zware mokerslag toegebracht. De vraag is dan natuurlijk of dit echt uw bedoeling was. Indien het niet uw bedoeling was, hoe gaat u dan dat onrecht rechtzetten?

Het was trouwens ook opvallend dat u uitblonk door afwezigheid op de openingszitting van de KUB. De rector stelde dat hij u wel had uitgenodigd, maar blijkbaar had u andere verplichtingen in Gent. Dat is jammer, want we hadden gehoopt dat u de politieke moed zou hebben gehad om u daar te laten zien. De rector beweerde ook dat u een gesprek met hem hebt geweigerd, met als excuus dat u verkoos met alle rectoren te praten. Als u het hebt over kleinschaligheid, dan kunt u toch niet de decretale bepalingen die de grondslag vormen van de oprichting van de KUB, tot een grond van ver-

wijt formuleren? Ook daar is een en ander misgelopen.

Ondertussen heeft ook minister Anciaux, een zoon van de KUB, ingespeeld op uw verklaringen. Men dwingt ons bijna om vanuit de KUB te gaan samenwerken met de VUB. Daarover wil ik twee dingen zeggen. Samenwerking vragen aan een kleine universiteit, is een open deur intrappen. Natuurlijk moet er samenwerking zijn, maar de KUB werkt al op vele vlakken samen met andere universiteiten, zowel met de Franstalige tegenhanger, de Ehsal als met de KUL, en zelfs op enkele vlakken met de VUB. Er is echter nog steeds vrijheid van keuze en partnerschap. In elk geval is de KUB ideologisch verbonden met de KUL. Dat is een fundamenteel uitgangspunt. Ik vraag me af of uw regering dat in vraag wil stellen.

Ik heb gesproken over de Vlaamse aanwezigheid in Brussel en het belang daarvan. Het gevaar bestaat inderdaad dat u met deze uitspraak de Vlaamse verankering zelf in vraag hebt gesteld en onmogelijk hebt gemaakt. Ik vraag u dan ook om expliciet toe te lichten wat u precies hebt bedoeld met uw uitspraken. Kunt u duidelijk maken of u al dan niet de vrijheid van keuze en partnerschap van de KUB wil respecteren? Welke maatregelen zult u nemen om het ideologisch, communautair en kwalitatief evenwicht van het universitair landschap in Brussel te vrijwaren?

De voorzitter : De heer Lootens-Stael heeft het woord.

De heer Dominiek Lootens-Stael : Mevrouw de minister, velen in Vlaams Brussel maar ook ver daarbuiten, hebben met verbazing en verontwaardiging kennis genomen van uw uitspraken en die van minister Anciaux over de KUB. Velen waren geschokt door het feit dat op een weinig tactvolle manier het voortbestaan van een bloeiende universitaire instelling in vraag werd gesteld, zonder overleg met de betrokken overheden van de universitaire instelling, dit terwijl de rector daar nochtans wel om had gevraagd. Schokkend was ook het feit dat dit gebeurde in volle inschrijvingsperiode. De stellingname van de minister heeft een onmiskenbare invloed gehad op de inschrijvingen. De heer Vandenbossche heeft op dit alles al gewezen.

Het dossier van de KUB heeft twee aspecten. Enerzijds is er het louter academische aspect, waarvoor u specifiek bevoegd bent; anderzijds onderkennen we een sterk communautair geladen aspect. De KUB is onmiskenbaar een belangrijke factor van de Vlaamse aanwezigheid in Brussel,

Lootens-Stael

meer bepaald in het noordwesten van de stad. Daarom betreur ik dat de minister van Brusselse aangelegenheden hier niet aanwezig is. Ik zal maar doen alsof hij er wel is.

In dit dossier is het eerste aspect enigszins ondergeschikt aan het tweede. Ik ben waarschijnlijk niet de enige die er zo over denkt. Spreken over rationalisatie bij bijvoorbeeld de Kulak of het Limburgs Universitair Centrum, gebeurt onvermijdelijk in andere termen dan bij de KUB, precies omwille van die andere factoren die in Brussel meespelen. Ik zal mijn betoog dan ook voornamelijk toespitsen op het algemeen Vlaams-Brussels belang, eerder dan stil te staan bij de zuivere onderwijsaspecten.

Net als de heer Vandenbossche wil ik even terugblikken op de geschiedenis van de Ufsal, nu KUB. U weet wellicht niet dat de Nederlandstalige Vlaamse universiteit in de gemeente Koekelberg nooit welkom is geweest. Het door het FDF gedomineerde gemeentebestuur van Koekelberg heeft tegen de bouw van de universiteitsgebouwen een vijftiental processen gevoerd.

Typerend is de volgende anekdote. Bij de afbraak van de oude brouwerij op de plaats waar nu de universiteitsgebouwen staan, werd door de gemeente geen toestemming gegeven om stellingen te plaatsen op de openbare weg. Daardoor was de aannemer verplicht de stellingen binnenuit te plaatsen en de muren van binnenuit steen voor steen af te breken. Intussen stond op elke hoek van de straat een politieagent om proces-verbaal op te maken, telkens een steen op de openbare weg viel. Ik vertel dit om een idee te geven van de toenmalige toestand.

Een boeiend arrest van de Raad van State in een van de vijftien processen handelt over het beroep dat de gemeente heeft aangetekend tegen het koninklijk besluit tot wijziging van het bijzonder plan van aanleg dat de KUB moest toelaten om daar te bouwen. In dat arrest wordt door de Raad van State herhaaldelijk gezegd dat de KUB als universitaire faculteit van nationaal belang is. Dat is goed om weten.

Het tweede voorbeeld is eveneens een anekdote. Bij de bouw van een ondergrondse parkeergarage onder het Elisabethpark zeiden de gemeentelijke overheden op informatievergaderingen herhaaldelijk dat die parkeergarage noodzakelijk was omdat alle bestaande parkeerruimte op de openbare weg

door de universiteit werd ingenomen. Dit is manifest onwaar, vermits de universiteit zelf over een ondergrondse garage beschikt. De gemeente neemt echter elke gelegenheid te baat om van de universiteit een boeman te maken.

Met een laatste voorbeeld wil ik aantonen dat deze vijandigheid ook vandaag nog steeds bestaat. Ik grijp hiervoor terug naar het gewestelijk bestemmingsplan dat minister Hasquin in de vorige regeerperiode opstelde. In dit gewestelijk bestemmingsplan is men erin geslaagd een aantal gronden en ruimtes van de KUB in één geval in te kleuren als niet-bebouwd terrein en in een ander geval als een park, waar het uiteraard moet gaan om uitrustingen van collectief belang of openbare diensten. Enige navraag leerde mij dat dit niet is gebeurd door het kabinet van PRL-minister Hasquin, maar onder druk van zijn FDF-collega Gosuin. Met deze voorbeelden schets ik de situatie van de Nederlandstalige universiteit ten aanzien van de overheden in Brussel.

De KUB heeft als Nederlandstalige universiteit een uitstraling op de ruime omgeving waarin ze gelegen is. Ik spreek uit ervaring. Als student voerde ik een jaar of tien geleden campagnes bij de restauranthouders die samenwerkten met de universiteit om hen te sensibiliseren tegen hun Nederlandstalige cliënteel Nederlands te praten. Ik weet zeker dat de universiteit in haar contacten met deze restaurants in eenzelfde geest voortwerkt.

Er zijn tientallen voorbeelden op te sommen die het belang van deze universiteit in het noordwesten van Brussel illustreren. Het in vraag stellen van het voortbestaan van deze instelling wordt in sommige Franstalige kringen op gejuich onthaald. Dat het initiatief terzake van Vlaamse ministers komt, waaronder uitgerekend een VU'er, zal ook deze kringen hebben verbaasd. Ik garandeer u dat de champagnekurken zullen knallen in Fransdolle kringen indien de KUB zou worden afgebouwd of opgedoekt. Een gemeente of een gewest zou normaal gezien blij moeten zijn met de komst van een universitaire instelling als deze, want dat brengt toch altijd wat leven in de brouwerij. De Fransdolle overheden in Brussel, zowel in de gemeenten als in het gewest, doen blijkbaar al het mogelijke om de universiteit het leven zuur te maken. Deze instelling verdient dan ook onze onvoorwaardelijke steun, omdat ze in dergelijke omstandigheden moet werken.

Mevrouw de minister, ik kom terug op de verklaringen die u eind augustus hebt afgelegd. U stelde toen vragen bij het voortbestaan van de KUB. Er

Lootens-Stael

moet worden gerationaliseerd, er moet worden samengewerkt, de krachten moeten worden gebundeld : deze slagzinnen uit uw verklaringen moeten we onthouden. We onthouden ook dat u van oordeel bent dat de KUB te klein is. Was het raadzaam dat u als minister van Onderwijs dergelijke verklaringen met verstrekkende gevolgen aflegde in een periode waarvan ook u moet weten dat ze als een rustperiode in het onderwijs moet worden aanzien en gerespecteerd ? De vraag stellen is ze beantwoorden.

Wat was nu eigenlijk nieuw aan dit alles ? Vereiste dit een mediaoptreden van de minister ? 'De KUB is te klein.' De minister moest weten dat de kleinschaligheid van de KUB decretaal is bepaald. De rector van de KUB heeft in zijn toespraak bij de opening van het academisch jaar gezegd : 'Het is unfair een nachtegaal te willen en die daarna te verwijten geen albatros te zijn.' De minister wist dus dat de kleinschaligheid de KUB niet kon worden verweten.

Gebrek aan ervaring op het departement kon moeilijk worden ingeroepen, vermits op elke raad van beheer van de KUB een regeringscommissaris, de heer Bosmans, wordt uitgenodigd. We mogen redelijkerwijze veronderstellen dat de minister geïnformeerd was. Conclusie : om mee te delen dat de KUB te klein was, waren deze verklaringen niet nodig.

'De KUB moet samenwerken.' De KUB heeft sinds haar ontstaan niets anders gedaan dan samenwerken. De KUB werkt samen met de Facultés Universitaires Saint-Louis. Er is een structureel samenwerkingsakkoord met de KUL en met de Economische Hogeschool Sint-Aloysius, en er zijn ook samenwerkingsvormen met de VUB. Ik denk dat de minister dit wel wist. Een regeringscommissaris volgt de raden van beheer van de KUB en de KUL en kan desnoods de minister informeren. Conclusie : om mee te delen dat de KUB moest samenwerken, waren deze verklaringen niet nodig.

Waarom dan wel ? Sta me toe scherp te zijn : dit mediaoptreden van de minister eind augustus, in volle inschrijvingsperiode, diende enkel om de KUB schade toe te brengen. Dit is ook gelukt. Laten we de dramatische inschrijvingscijfers maar bekijken die gisteren in de krant stonden : het aantal inschrijvingen is teruggevallen van 768 vorig jaar tot 535 dit academiejaar. De rector van de KUB verklaarde gisteren in de krant dat die breuk

is opgetreden tijdens het bewuste weekend waarin de verklaringen werden afgelegd.

Mevrouw de minister, onderzoek dat onder meer door de KUB werd gevoerd, leert ons dat iets meer dan 50 percent van de studenten slechts in september definitief beslissen naar welke universiteit ze zullen gaan. De desastreuze gevolgen van uw mediaoptreden waren dan ook voorspelbaar.

In de marge hiervan wil ik opmerken dat door de daling van het aantal inschrijvingen, ook de Vlaamse aanwezigheid in Brussel daalt. Redelijkerwijze mag immers worden aangenomen dat een groot aantal van de studenten die hebben beslist om uiteindelijk elders te studeren, naar Leuven is getrokken.

In volle impulsiviteit van het ogenblik oordeelde de minister op 30 augustus in een mededeling dat de KUB beter kon worden opgedoekt en dat er nog maar plaats is voor één universiteit in Brussel. Ik heb de indruk dat de Vlaams-Brusselse belangen even werden vergeten. Ik vraag me af waarom.

Indien ik goed ben geïnformeerd, hebben er misschien andere belangen meegespeeld. Het is spijtig dat minister Anciaux niet aanwezig is om me hierop te antwoorden. De familie Anciaux is immers vertegenwoordigd in de raad van beheer van de VUB.

De voorzitter : Mijnheer Lootens-Stael, ik vraag u om niet te persoonlijk te worden, en zeker niet in afwezigheid van de minister. Ik stel voor om alleen de objectieve vermelding dat de minister deel uitmaakt van de raad van bestuur van de VUB, op te nemen in het verslag, zonder de commentaren die u daarbij hebt gegeven.

De heer Walter Vandenbossche : De feitelijke vaststelling dat niet de minister maar wel vader Anciaux deel uitmaakt van de raad van bestuur en de belangenvermenging in zijn hoofde, is een argument dat op het terrein wordt gebruikt.

De heer Dominiek Lootens-Stael : Ik heb niet gezegd dat er sprake is van belangenvermenging. Ik zeg enkel dat er belangenvermenging zou kunnen zijn. Spijtig genoeg is minister Anciaux niet aanwezig om dit te bevestigen of te ontkennen. Ik heb trouwens niet gezegd dat de minister zelf daar deel van uitmaakt, maar zijn familie.

Het is een feit dat de balsem die de minister op 2 september, drie dagen na zijn eerste verklaring, op de wonde wilde strijken, maar weinig effect had.

Lootens-Stael

Bovendien heeft minister Anciaux de publieke bolwassing die hij van de rector van de KUB heeft gekregen tijdens de openingszitting van het academiejaar op 1 oktober, dubbel en dik verdiend.

Mevrouw de minister, nu de storm is geluwd – hij is nog niet helemaal gaan liggen – is het inderdaad tijd voor een aantal opklaringen. Waarborgt u, rekening houdend met het voorgaande, het voortbestaan van de KUB in zijn huidige vorm? Welke vorm zal een eventuele samenwerking tussen de KUB en de VUB aannemen? Wat zijn de gevolgen die hieruit zullen voortvloeien?

Zal u de instellingen de vrijheid laten om zelf te bepalen tot welke samenwerking ze willen overgaan? Wat zijn de wederzijdse garanties in een netoverschrijdend samenwerkingsverband voor de filosofische eigenheid van de instelling? Hoe zal worden verzekerd dat het eventueel afbouwen van de filosofische grens tussen de instellingen op basis van wederkerigheid zal gebeuren?

In de marge van de filosofische grenzen tussen de universitaire instellingen wil ik een ander aspect aanhalen. Ik betreur nogmaals dat minister Anciaux niet aanwezig is. Ik zal hierop dan ook op het gepaste tijdstip terugkomen. In het kader van dit dossier wordt beweerd dat de filosofische muren tussen de instellingen aan het vervagen zijn.

Voor zover ik weet, bestaat er een protocol voor de openbare OCMW-ziekenhuizen in Brussel om bij voorrang, zo niet exclusief, medisch personeel aan te werven dat afkomstig is van de ULB-VUB, met voorrang voor de ULB. Ik laat in het midden of dat een geschreven of ongeschreven protocol is. Kringen die het kunnen weten, hebben me dit bevestigd. De stageplaatsen die in de openbare ziekenhuizen worden toegekend, gaan dus bij voorkeur naar de ULB en indien er nog over zijn naar de VUB. Bij de invulling van vacatures wordt uiteraard voorrang gegeven aan stagiairs. In de praktijk betekent dit dat men de markt kunstmatig verkleint. Dit leidt tot minder tweetalige kandidaten bij het medisch personeel in die ziekenhuizen. De Brusselse Vlamingen zijn daar het slachtoffer van.

Indien de filosofische muren tussen de instellingen niet meer bestaan, kan men mij dan zeggen of het geschreven of ongeschreven protocol dat de exclusiviteit waarborgt, wordt opgedoekt, zodat de Vlamingen een betere service krijgen?

Welke eventueel andere samenwerkingsvormen met de hogescholen werden en worden overwogen? Zal ook hier elke partner de vrije keuze hebben om het akkoord te aanvaarden? Welke compensaties voor de door de ministers veroorzaakte schade die de KUB heeft opgelopen, stelt men voorop?

De voorzitter : De heer Vandebroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandebroeke : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, ik ben enigszins verrast dat mijn interpellatieverzoek werd omgebogen tot een vraag om uitleg. Ik leg me uiteraard neer bij de beslissing van het Bureau. Ook via een vraag om uitleg kan ik dit cruciaal punt onder de aandacht brengen.

Ik wens de woorden van mevrouw de minister bij haar eerste antwoord aan de heer Martens te herkennen. Tijdens de komkommertijd is er veel gebeurd. Ik heb er enige moeite mee dat bepaalde media dit dossier op een vreemde manier hebben behandeld. Ik had de idee dat bepaalde media, al dan niet met het akkoord van een topambtenaar, vonden dat zij het beleid moesten uittekenen. Tijdens de vorige zittingsperiode heb ik ervoor gewaarschuwd dat bepaalde mensen in Vlaanderen denken dat ze superinspecteur van de universiteit moeten worden. Tijdens de zomer heb ik opgemerkt dat sommigen zich zelfs op eigen initiatief mengen met de Bolognaverklaring. Men zette de minister eigenlijk voor schut. Ze heeft dan ook in de pers gereageerd.

We zijn er ons niet altijd van bewust wat er aan de hand is. We moeten attent zijn. Een dertigtal landen, waaronder België, hebben tijdens de zomer de Bolognaverklaring, die verstrekkende gevolgen heeft, ondertekend. Bepaalde wezenlijke onderdelen van dit akkoord zijn tot nader order niet vatbaar voor opvolging of implementeerbaar.

In het Bologna-akkoord staat – en men verwijst er ook naar in het regeerakkoord – dat het binaire stelsel moet worden aangepast. Voor Vlaanderen betekent dit dat er praktijkgerichte hogescholen van het korte type kunnen bestaan, terwijl die van het lange type in toenemende mate moeten aansluiten bij, en desgewenst worden geïntegreerd in, de universiteiten. Mevrouw de minister, dit houdt in dat de hogescholen van het lange type, die academisch zijn gericht maar geen echte universiteiten zijn, een nieuwe missie krijgen. De universiteiten hebben een opdracht die uit drie luiken bestaat :

Vandenbroeke

onderwijs, onderzoek en maatschappelijke dienstverlening.

Een tweede onderdeel is de studieduur. In de Bologna-verklaring wordt gepleit voor een vijfjarige studieduur. Die moet worden onderverdeeld in drie kandidatuurjaren en twee licentie jaren. Dit betekent dat de eerste drie jaar – een soort baccalaureaat – kunnen worden beschouwd als een mogelijke finalisatie. Na drie jaar krijg je dus een diploma dat al een zekere waarde heeft op de arbeidsmarkt. Na vijf jaar heb je de mastersgraad. Ook erector Dillemans evolueerde in zijn voortgangsrapporten in de richting van een vijfjarige studieduur, volgens het concept 2+2+1.

De laatste jaren hebben we bewust gekozen voor een verbreding van de kandidaturen, in de eerste plaats van de eerste kandidatuur. Zo kan desgewenst worden ingespeeld op mogelijk verkeerde inschattingen bij de studiekeuze. Als dit nu wordt gehypothekeerd, komen we in een heel andere situatie terecht.

Ik heb dan ook drie concrete vragen aan de minister. Wordt in de Europese harmonisering geopteerd voor een studieduurverlenging aan de universiteiten tot vijf jaar? Wordt voor een opbouw van 3+2 gekozen terwijl volgens de gangbare evolutie veeleer wordt gekozen voor een verbreding van de kandidaturen? Is het de bedoeling de hogeschoolopleiding te ontdebelen? Naast de driejarige HOKT-opleiding die vooral praktijkgericht is, hebben we de langere HOLT-opleiding die momenteel vier jaar duurt. De HOLT-opleiding zou volgens de Bologna-verklaring kunnen worden verlengd tot vijf jaar en aldus worden geïntegreerd in de universiteiten.

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer de voorzitter, ik wil me aansluiten bij de interpellaties, maar tezelfdertijd wil ik een aantal bedenkingen formuleren bij de laatste vraag om uitleg.

De optimalisering van het universitair aanbod is uiteraard een van de belangrijkste uitdagingen van deze regering. Ik veronderstel dat de voortgangsrapporten van erector Dillemans bijna af zijn. Het ging immers om een beperkte afspraak. Op basis van deze opdracht moet verantwoordelijkheid worden genomen voor het inkleuren van het nieuwe universitaire landschap in Vlaanderen. Ik ga ervan uit dat erector Dillemans zijn werk-

zaamheden snel beëindigt en dat de overheid opnieuw haar verantwoordelijkheid neemt. In het regeerakkoord staat dat de overheid haar verantwoordelijkheid opnieuw wil opnemen, ook bij de uittekening en de optimalisering van het universitair landschap. Minister Vanderpoorten vraagt tezelfdertijd aan de rectoren om zelf voorstellen te doen. Dit is in het verleden niet altijd even goed gelukt.

Ik wil nog reageren op een opmerking van de heer Martens. Hij denkt dat de Vlaamse regering de universiteiten van Gent en Leuven tekort wil doen. Het regeerakkoord heeft het over de uitbouw van de transnationale universiteit en over de verdere integratie van de universiteit van Antwerpen. Ik begrijp niet waarom dit automatisch tekort doet aan Leuven en Gent.

Ik betreur de ongelukkige berichtgeving over de KUB. Uiteraard zijn we allemaal bezorgd over de grotere samenwerkingsverbanden tussen universiteiten. De regering moet een kader uittekenen, voorwaarden en aanbod bepalen voor een kwalitatief universitair onderwijs. Maar het lijkt me niet de taak van de overheid om te bepalen wie met wie moet samenwerken, net zoals dat niet gebeurt is voor het secundair en hoger onderwijs. Dergelijke samenwerking hoeven we niet te beperken tot de universiteiten, we zouden de hogescholen eveneens kunnen inschakelen in de structurele samenwerkingsverbanden.

Voor de universitaire instellingen in Brussel zou het bijzonder interessant zijn om samen te werken met de Vlaamse universiteiten. Zij hebben meer Vlaamse studenten nodig. Het Brusselse universitaire landschap mag zich niet terugplooiën op zichzelf. De Vlaamse aanwezigheid in Brussel kan daardoor alleen maar worden versterkt. We moeten blijven waken over de diversiteit van het aanbod van de hogescholen en de universiteiten.

Mijnheer Vandenbroeke, ik hoorde enige behoudsgezindheid in uw betoog over de Bologna-akkoorden en de Sorbonne. Niet alle uitgangspunten van deze akkoorden zijn onmiddellijk toepasbaar, dat lijkt me logisch. Men zou het binaire stelsel willen aanpassen, maar ik vind dat men het zelfs zou moeten opheffen. De indeling in studie jaren lijkt me bijkomstig. U ziet een probleem in een grotere veralgemening van de kandidatuurjaren gecombineerd met een driejarige indeling. Heel wat hogescholen met een driejarige opleiding geven in het eerste jaar een algemene vorming, een zogenaamd propedeusejaar, en daarna twee jaar specialisatie. Met een baccalaureaat kan men al op de arbeids-

Sannen

markt terecht om daarna eventueel in twee jaar tijd een masterdegree te halen. In die zin is tweejarige opdeling niet in tegenstrijd met een grotere veralgemening van het propedeusejaar. Op welke manier wilt u deze uitgangspunten gestalte geven in Vlaanderen, mevrouw de minister ?

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Ik heb de indruk dat sommige sprekers de filosofische muren tussen de Nederlandstalige universitaire instellingen in Brussel nog optrekken. Op die manier laat men de filosofische onafhankelijkheid van die instellingen afglijden en verworden tot ideologische wensdromen. In plaats van waardevolle opbouwende bijdragen te leveren aan het debat wordt hier op kosten van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel door sommigen een welles-nietes-spelletje gespeeld. Dat ontmijnt de pijnpunten van dit dossier niet.

De KUB baadt in een communautair spanningsveld. Ik heb 23 jaar in het Nederlandstalig Brussels onderwijs gestaan. Ik weet perfect dat men juridische spitstechnologie heeft moeten gebruiken om de KUB op te richten. De Vlaamse aanwezigheid in Brussel is voor onze fractie van enorm belang. De ideologische verscheidenheid in het Brussels onderwijs willen we ten volle respecteren. Misschien moeten we de Nederlandstalige universiteiten in Brussel meer, ook financieel, steunen zoals dat gebeurt met het secundair onderwijs. Immers, elke Nederlandstalige aanwezigheid in Brussel is voor onze gemeenschap van cruciaal belang. De Nederlandse aanwezigheid in Brussel met respect voor elke filosofie in elke geleding en dus ook in het universitair onderwijs, is een uiterst belangrijk gegeven voor de Nederlandstalige gemeenschap. Laten we toch proberen de oefening te maken om op sommige vlakken wetenschappelijk het ideologische en het filosofische te overstijgen. Onze maatschappij wordt rijper. Laten we een zeker pluralisme – ik zeg het heel voorzichtig – niet uit de weg gaan.

De voorzitter : De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke : Ik wil me aansluiten bij de interpellaties. We moeten de kwaliteit van het universitair onderwijs onder ogen zien. Dat is door sommige sprekers onvoldoende belicht. De kwaliteit wordt ook in de verslagen van de heer Dillemans erkend, en dat criterium wordt ook door andere rectoren onderschreven. In de hele discussie moet de kwaliteit van het Vlaams universitair aanbod in Brussel worden nagestreefd.

sie moet de kwaliteit van het Vlaams universitair aanbod in Brussel worden nagestreefd.

De voorzitter : De heer Moreau heeft het woord.

De heer André Moreau : Ik ben gelukkig met de uitspraak van de heer Vandenbroeke dat de Nederlandse aanwezigheid in Brussel een belangrijk gegeven is. Vooral ook zijn tweede uitspraak dat het pluralisme niet uit de weg mag worden gegaan, stemt me gelukkig. Mijn fractie staat daar volledig achter.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik kan niet nalaten om nogmaals terug te komen op de inleidende bediening van de heer Martens. Hij citeert een aantal zaken uit de pers. Men kan mij niet verantwoordelijk stellen voor titels die boven krantenartikels worden geplaatst. Ik ben de eerste om me daaraan te ergeren. Ik heb de heer Dillemans nooit de laan uitgestuurd. Ik vond het erg ongelukkig dat dat op die manier in de pers is gekomen. Het verhaal is ontstaan doordat ik een afspraak had met de drie regeringscommissarissen, zonder dat daar een agenda aan was gekoppeld. Dat feit is blijkbaar een eigen leven gaan leiden.

Ik wil ook aanhalen wat de heer Sannen al zei : het is niet omdat in het regeerakkoord wordt gesproken over het LUC en Antwerpen, dat dat betekent dat Gent en Leuven een toontje lager moeten zingen. Dat heeft daar totaal niets mee te maken. U kent beter dan wie ook de discussies die er de laatste jaren zijn geweest over het LUC, vandaar de opname in het regeerakkoord.

Dan merk ik nog een eigenaardigheid op. Als beleidsmens wordt men verondersteld zoveel mogelijk te luisteren. Maar als men dan aankondigt dat men in eerste instantie zal luisteren vooraleer een beslissing te nemen, dan krijgt men het verwijt niet direct af te komen met beslissingen.

Dat gezegd zijnde, wil ik ingaan op de concrete vragen die zijn gesteld en die in eerste instantie vooral gaan over de opdrachten die aan de bijzondere commissarissen werden toegezegd. De overeenkomst met de heer Dillemans zou eindigen op 31 december 1999. De heer Dillemans heeft twee tussentijdse rapporten gemaakt, en werkt momenteel een derde verslag af. Er is me vandaag trouwens gemeld dat dat verslag tegen eind oktober volledig klaar zal zijn. Zijn opdracht bestond erin :

Vanderpoorten

diagnosestelling, verkenning, voorbereiding en onderhandeling via de VLIR en rechtstreeks met de universiteiten, het adviseren van de minister in deze aangelegenheid, begeleiden van het proces, formuleren van voorstellen voor eventuele decreta en andere maatregelen, en ten slotte problematiek van de afbakening van de onderwijsbevoegdheid van de universiteiten en hogescholen.

Er werd ook een opdracht gegeven aan de heer De Meyer, die eveneens een einde neemt eind december van dit jaar. Deze opdracht omvat : screening van landen waaraan prioriteit zou kunnen worden gegeven om onderwijsprojecten op te starten in samenwerking met de administratie Hoger Onderwijs, wetenschappelijk onderzoek, voorstellen uitwerken voor een grotere internationale profilering van de Vlaamse universiteiten en advisering bij de besteding van de kredieten voor internationale samenwerking in het hoger onderwijs. Ik heb daar tot op heden geen schriftelijk verslag van gekregen. Er is wel een mondeling contact geweest eind augustus.

De derde opdracht van commissaris Martens liep initieel tot 31 augustus 1999. Deze is door ons verlengd tot 31 december 1999. Daar waren redenen voor : de heer Martens is ernstig ziek geweest. Deze verlenging was dan ook te motiveren, uiteraard in samenspraak met de inspectie van financiën.

Deze opdracht is in belangrijke mate complementair aan de opdracht van commissaris Dillemans. Deze opdracht heeft contractueel als voorwerp het tegengaan van de versnippering van het hogeschoolonderwijs, het aanmoedigen en stimuleren van zwaartepuntvorming in de sector, en het aanmoedigen van internationale samenwerking. Commissaris Martens werkt op dit ogenblik aan een rapport. Hij heeft me mondeling toegezegd dat hij wellicht begin december het rapport zal overhandigen en toelichten. Het werk van ere-rector Dillemans heeft reeds geleid tot een aantal concrete resultaten. Dat is onder meer in de pers en ook in de toelichting van de commissaris voor het Vlaams Parlement aan de orde gekomen. Uit het eerste voortgangsverslag en het daaropvolgende interuniversitair overleg kwam een 25-punttennota voort. U kent die nota. Over een groot gedeelte van die punten kon een consensus worden bereikt.

Tijdens een werkvergadering met de drie bijzondere commissarissen heb ik mij grondig laten informeren over hun bevindingen. Op die bijeenkomst

waren ook mijn medewerkers en vertegenwoordigers van de administratie aanwezig. Ik ben van oordeel dat het verrichte werk onmisbaar achtergrondmateriaal vormt voor de redactie van de beleidsnota die in januari zal worden neergelegd, en ook voor de uitwerking van het beleid in zijn geheel. We moeten op vrij korte termijn tot conclusies en resultaten komen. Ik wil daarbij benadrukken dat het gepresteerde werk van de heer Dillemans van grote waarde is, weze het als discussiemateriaal. Als het wordt uitgevoerd, zal dat niet gebeuren zoals hij dat voorstelt.

Na mijn ambtsaanvaarding heb ik de oudere rapporten en het gepresteerde werk in het algemeen bestudeerd. Daarbij ben ik de universiteiten en de regeringscommissarissen niet vergeten. Ik heb hen het woord gegeven, en hen de kans geboden om zelf voorstellen te doen. Of dat tot resultaten zal leiden, is een andere vraag. Het zou alleszins een goede zaak zijn als dat zou kunnen, want zo zou het ontwerp een breder draagvlak krijgen en zouden de slaagkansen ervan toenemen. Ik geloof in de mogelijkheden van een constructieve participatieve oplossing. Het lijkt me vanzelfsprekend dat de academische overheden van de Vlaamse universiteiten, verenigd in de VLIR, voldoende bestuursverantwoordelijkheid aan de dag leggen om op relatief korte termijn, en gedragen door een sereen intern-academisch debat, tot een coherent geheel van voorstellen te komen om het studieaanbod van de universiteiten te optimaliseren.

Mijns inziens moet één jaar volstaan om zo een voorstel te kunnen uitwerken. Zoals ik naar aanleiding van de opening van het academiejaar reeds aankondigde, zal ik niet nalaten om te proberen daarvoor een geschikt klimaat te creëren via de herziening van de bestaande regelgeving over de financiering van de universiteiten. Ik heb drie openingsbijeenkomsten bijgewoond en daarbij ben ik selectief geweest, want het was praktisch onmogelijk om overal aanwezig te zijn. De anderen zijn volgend jaar aan de beurt. Ik heb aangekondigd dat ik reeds bij de opening van het volgende academiejaar een beleidskader wil voorstellen. Het eerste jaar van deze zittingsperiode is dus cruciaal.

Inzake de financiering heeft de universitaire wereld gepleit voor een verhoging van de werkings-toelagen en de investeringskredieten. Dat gebeurde tegen de achtergrond van de sterk toegenomen publieke ondersteuning van het wetenschappelijk onderzoek. In de ontwerpbegroting van volgend jaar wordt de eerste stap gezet om dat te verhelpen. Als desondanks de universiteiten binnen de gestelde termijn geen coherent voorstel kunnen

Vanderpoorten

uitwerken, zal ik de gepaste maatregelen aan de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement voorleggen, in overeenstemming met wat er in de regeringsverklaring staat. Mijns inziens moeten we de betrokkenen de kans geven om zelf voorstellen uit te werken. Als dat niet kan, zullen we zelf knopen doorhakken.

In het bijzonder zal het opleidingsaanbod worden geoptimaliseerd, en zullen de passussen in het regeerakkoord over de Universiteit Antwerpen en de uitbouw van de transnationale Universiteit Limburg in de praktijk worden gebracht. Daarover kan ik vandaag niets concreets zeggen omdat ik wacht op voorstellen vanuit het veld. Voorts moet ik in dat verband ook mijn Nederlandse collega en de rector van de Universiteit van Maastricht contacteren.

De heer Vandenbroeke had het over de Bologna-verklaring. Vlaanderen heeft de verklaringen van de Sorbonne en van Bologna ondertekend. De implementatie van deze verklaringen kan het Vlaams tertiair onderwijslandschap zeer grondig veranderen. Ik ben het bijgevolg eens met de heer Vandenbroeke dat we daaraan tijdens de komende maanden veel aandacht moeten besteden. In onze beleidsnota van januari 2000 zal het hoger onderwijs een apart hoofdstuk vormen. Mijns inziens moet dat hoofdstuk uit minstens twee delen bestaan. Het eerste deel omvat dan de structuur en het aanbod op zichzelf. Het tweede is de wijze waarop dat aanbod wordt aangereikt.

Dat vraagt een fundamentele discussie. Dat past dan in het gegeven van Bologna en de Sorbonne. Ik kan daar uiteraard niet op vooruitlopen. Ook op dat vlak wachten we immers op voorstellen vanuit het veld. Ik meen het dus wel echt als ik zeg dat ik ook op dat vlak zo veel mogelijk voorstellen wil inwachten. Ik wil de zaak pas doorvoeren nadat er voldoende overleg is geweest met alle betrokkenen. Bij de verschillende openingen heb ik ook gezegd dat ik de studenten daarbij wil betrekken. Ook zij moeten hun stem laten horen, zeker voor bepaalde onderdelen van het geheel.

Ik heb dan ook aan de VLIR en de Vlhora schriftelijk gevraagd om tegen het begin van volgend academiejaar concrete voorstellen over te maken over hoe zij de implementatie van de verklaring van Bologna zien. Dit gebeurt niet in het wilde weg. We hebben een aantal punctuele vragen gesteld. In de komende vergadering zal over dat gegeven verder worden onderhandeld. Het zal dan gaan over de ti-

ming en over welke onderwerpen van hen een advies wordt verwacht.

Het is mijn bedoeling om daar volgend jaar al een idee van te hebben. Op die manier kan er bij de opening van het volgend academiejaar al meer klaarheid worden geschapen. Uiteindelijk is het de bedoeling om tegen de conferentie van Praag duidelijkheid te krijgen over de implementatie bij ons in Vlaanderen. Dat zal dan kunnen worden meegeedeeld aan de betrokkenen.

Op de maandag van de week dat de meeste academiejaren werden geopend, stond in een krant de titel: 'Hogescholen worden universiteiten.' Ik vond het dan inderdaad ook belangrijk om van de openingstoespraken gebruik te maken om te zeggen dat dit tot nader order niet het geval is. Dit is juist een van de discussiepunten. Het is in essentie de taak van het Vlaams Parlement en van de Vlaamse regering om daar beslissingen in te nemen, nadat er overleg is gepleegd.

Wat de situatie van de KUB betreft, is het inderdaad zo dat ik initieel geen onderhoud heb gehad met rector Matheussen. Er waren verschillende rectoren die dat hadden gevraagd, maar dat is met geen van hen afzonderlijk doorgegaan. Het was immers de bedoeling om hen te ontmoeten in de VLIR. Dat is ondertussen al gebeurd. Een tweede onderhoud is al afgesproken. Na de mededeling op het VTM-middagjournaal en de herrie die daarna ontstond, vond ik het uiteraard logisch dat ik wel op zijn vraag inging. Het ging immers om een concrete situatie.

De vorige regering heeft in de loop van de voorbije regeerperiode geijverd voor het totstandbrengen van fusies tussen hogescholen, om op die manier een werkbare schaalgrootte te bereiken. Dit is uiteraard geen probleem dat zich enkel tot hogescholen beperkt. We moeten ons daarvan bewust zijn. Net daarom heb ik me tijdens een VTM-middagjournaal hardop de vraag gesteld of een universitaire instelling van ongeveer 700 inschrijvingen op die manier verder kan bestaan. Daarbij dacht ik dus vooral aan die optimalisering van het universitaire aanbod. Het was immers ook in die context dat de vraag werd gesteld.

Ik onderken uiteraard het belang van de Vlaamse aanwezigheid in Brussel. Tegelijkertijd wil ik echter stellen dat samenwerking essentieel is. Ik ondervind wel dat heel veel instanties – en zeker niet alleen universiteiten – in een eerste reactie altijd geneigd zijn om terug te plooiën op wat men heeft. Als iedereen aan die defensieve reflex blijft vast-

Vanderpoorten

houden, verandert er uiteraard niets. Dan is er geen sprake meer van optimalisatie van het aanbod en van de inplantingen. Er is dus zeker een mentaliteitswijziging nodig.

Hoe dan ook liggen alle gesprekken daarover nog open. Net als de rest van de Vlaamse regering ben ik in ieder geval wel voorstander van meer samenwerking. Volgens ons is dat immers in ieders belang.

De heer Lootens-Stael heeft nog een aantal concrete vragen gesteld. Die maken echter mee onderwerp uit van het overleg dat in de komende maanden zal worden gevoerd. Ik kan daar dus vandaag niet op antwoorden.

Ik wil ook nog het volgende benadrukken. De opdrachten van de commissarissen zijn tot dusver niet beëindigd. Ze hebben nog tijd tot 31 december. Voor die dag zal er wel een beslissing worden genomen, maar momenteel zijn ze nog aan het werk.

Ik heb van minister Anciaux het volgende antwoord ontvangen. Ik zal het even voorlezen : 'In het interpellatieverzoek wijst de interpellant er terecht op dat het mijn grote bezorgdheid is om de Vlaamse aanwezigheid in de hoofdstad te verzekeren, als het aan mij ligt, zelfs te versterken. De laatste jaren is bij herhaling het signaal gekomen, ook vanuit de Katholieke Universiteit Brussel zelf, dat de kandidatuurstellingen in Vlaanderen en ook Brussel onvoldoende leefbaar zijn. De rapporten van de bijzondere regeringscommissaris erector Dillemans wijzen trouwens in dezelfde richting.

Vanuit die achtergrond is mijn bekommernis om een meer solide basis te vinden voor de Katholieke Universiteit Brussel bijgevolg logisch. Wie mijn beide persteksten van 30 augustus en 2 september goed heeft gelezen, zal daarbij hebben opgemerkt dat ik nooit heb gevraagd om het bestaan van de KUB op zichzelf in twijfel te trekken.

Mijn zorg was en is dat er een goede structurele samenwerking komt, die overigens niet alleen in het belang is van de Vlaamse aanwezigheid in Brussel, maar ook van de studenten, die in dat geval op een betere infrastructuur, betere onderwijsbegeleiding en betere doorstroommogelijkheden zouden kunnen rekenen. Dat zou zelfs de attractiviteit van de KU Brussel doen verhogen.

De keuze inzake samenwerkingsverbanden ligt voor mij nog open, temeer daar er effectief ver-

schillende factoren een rol spelen. Ik kan perfect begrijpen dat de vraag leeft om het huidige netwerk, met een onderwijs- en onderzoekssamenwerking in samenhang met de Katholieke Universiteit Leuven en Ehsal, verder uit te diepen. Een dergelijk partnersverband met sterke Vlaamse partners werd onder meer door erector Dillemans gesuggereerd.

Men kan er anderzijds ook niet omheen dat infrastructuur zowel de VUB als de KUB te Brussel gesitueerd zijn en dat er op dat infrastructuur vlak ook daar een optimale inzet van middelen moet kunnen worden overlegd. Ook deze mogelijkheden moeten beide Brusselse universiteiten onder ogen nemen. Ik zal erover waken dat bij de toekomstige discussie over het samenwerkingsverband ook hiermee rekening wordt gehouden. Daarom zal ik samen met mijn collega Vanderpoorten op dit vlak initiatieven nemen. Uit de contacten die ik met mijn collega had blijkt dat we dezelfde bezorgdheid over de optimale inzet van de middelen delen. Ik neem aan dat hiermee duidelijk mijn motivering is omschreven, namelijk een sterke, kwaliteitsvolle Vlaamse aanwezigheid in Brussel. Dat evenzeer moge blijken dat ik een toekomst zie voor de KU Brussel, in een gestructureerde samenwerking met andere universiteiten en hogescholen, en dat ik hieromtrent dezelfde bezorgdheid deel als de minister van Onderwijs.'

Aan de heer De Cock wil ik antwoorden dat ik de problematiek van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel niet alleen met minister Anciaux, maar ook met minister Neyts van de Brusselse regering heb besproken. Ik heb ook een medewerker op mijn kabinet gevraagd dit van nabij te volgen. We kennen deze problematiek dus wel en zullen ze blijven volgen. Naargelang de suggesties die ons worden aangereikt zullen we in een of andere richting moeten evolueren, maar dat kan volgens mij best op een ander ogenblik worden besproken, eventueel naar aanleiding van de beleidsnota.

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord, dat verhelderend was op een aantal punten. U doet er hoe dan ook goed aan te willen luisteren. Dat heb ik ook nooit betwist. Ik ben alleen bezorgd als men zonder oriënterend kader de rectoren vraagt voorstellen te doen. Het volstaat immers hun toespraken naar aanleiding van de opening van de voorbije academische jaren te lezen om een optelsom te krijgen van alle mogelijke verlangens.

Martens

De voorbije jaren hebben de commissarissen hen tot een gesprek gebracht. Er is een grote mate van consensus bereikt, zeker wat de eerste twee rapporten betreft. Over het stuk dat nog komt kunnen we uiteraard nog geen uitspraken doen, maar over het eerste rapport was er bijvoorbeeld slechts op één punt geen consensus. Het is belangrijk deze consensus als uitgangspunt te nemen om na te gaan hoe men verder kan werken. Mij leek het even dat u dat lichtvaardig opvatte en eraan voorbijging.

Het debat over het hoger en het universitair onderwijs zal men in de volle breedte moeten benaderen. Men zal geen goede oplossing kunnen vinden als men het hoger onderwijs los van het universitair onderwijs bekijkt en omgekeerd. Ik ben niet geneigd te zeggen dat we een bipolair systeem hebben. Met evenveel reden kan men gewagen van een tripolair systeem, met het HOKT, het HOLT en het universitair onderwijs, maar ook daar voel ik niet veel voor. We moeten uiteindelijk kunnen uitkomen op een continuüm van opleidingen, die men in functie van de mogelijkheden van jonge mensen en de arbeidsmarkt moet kunnen aanbieden, via een netwerk van modules en bruggen die soepel moeten kunnen worden overschreden. Kwaliteit moet daarbij op de eerste plaats staan als criterium.

Als men elkaar vindt, dan is dat omdat men een ambitie heeft en die op een kwalitatieve manier gestalte moet kunnen krijgen. Het is belangrijk dat we onder ogen zien dat de KUB nu reeds deel uitmaakt van een breder samenwerkingsverband en ook de ambitie heeft om dat verder uit te bouwen. Het zou niet goed zijn dat men zich opsluit in een soort Brussels bastion. Een goede aanwezigheid van Vlamingen in Brussel mag niet betekenen dat dit gebeurt in een gesloten sfeer. Dit zou leiden tot een soort provincialisme, net als de opdeling van het universitaire landschap en het landschap van hoger onderwijs in een aantal regionale settings zonder meer kan leiden tot een enorme verschroming. Een streven naar kwaliteit moet zeker de leidraad zijn in dat onderwijslandschap. Ik pleit er uitdrukkelijk voor dit te doen in een goede samenhang. Op die manier hebt u de grootste kans om de optimalisering te bewerkstelligen die we bepleiten.

De voorzitter : De heer Vandenbossche heeft het woord.

De heer Walter Vandenbossche : Ik sluit me aan bij diegenen die hier vandaag hebben gezegd dat het bastion van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel

niet mag worden omweld, maar dat we de samenwerking buiten Brussel moeten brengen. Maar, mevrouw de minister, u moet garant staan voor de vrijheid van keuze in de samenwerking.

Dan heb ik nog een tweede, zeer concrete suggestie voor de minister. Indien u tot een samenwerkingsverband wil komen, kijkt u dan even naar het studiecentrum van mevrouw Els Witte, en laat dit studiecentrum eens samenwerken met de KUB met de middelen die daar ter beschikking worden gesteld. Dit is nu net het Brusselse terrein. Het verbaast me dat de VUB niet aan de KUB vraagt om op dat punt samen te werken. U hebt een buitengewone kans om wat dat betreft iets te presteren.

De voorzitter : De heer Lootens-Stael heeft het woord.

De heer Dominiek Lootens-Stael : Mijnheer de voorzitter, minister Anciaux zegt in zijn antwoord van vandaag dat we beide persteksten goed moeten bekijken. Natuurlijk zijn we, gezien de chronologie der dingen, verplicht om elke tekst afzonderlijk te bekijken. De tekst die werd verstuurd op 30 augustus hebben we op 30 augustus gelezen. Op dat ogenblik konden we de tekst van 2 september uiteraard nog niet lezen. In die van 30 augustus was uitdrukkelijk sprake van één Brusselse universiteit. Uit de rekenkunde heb ik onthouden dat als er vandaag twee universiteiten zijn en men wil dat er morgen slechts één overblijft, er dan één moet verdwijnen. De persmededeling van 30 augustus was op dat vlak duidelijk. Ik heb daarnet in mijn vraag vermeld dat de minister op 2 september wel heeft geprobeerd om wat balsem op de wonde te smeren, maar dat het niet veel meer baatte.

Mevrouw de minister, het verheugt me dat u het belang van de Vlaamse aanwezigheid in Brussel erkent. Uit uw uitspraken van eind augustus bleek dat echter niet. Ik hoop dat u en de andere Vlaamse ministers vanaf nu zullen bewijzen dat ze het belang van die aanwezigheid inzien.

U hebt mij geen antwoord gegeven op de vraag over eventuele compensaties voor de schade die u heeft berokkend aan de KUB. Begin september moet u dat toch hebben beseft. Toen had u nog iets kunnen rechtzetten, want heel wat studenten twijfelden toen, op basis van uw uitspraken, om zich in te schrijven aan de KUB. U had in het openbaar kunnen verzekeren dat de KUB niet ten dode was opgeschreven. De hele zaak heeft desastreuze gevolgen gehad voor de universiteit. Ik zou daarom graag antwoord krijgen op mijn vraag hoe u de gevolgen zal rechtzetten.

Lootens-Stael

Ik had het ook even over het protocol dat werd afgesloten tussen de vrijzinnige universiteiten ULB en VUB, en de OCMW-ziekenhuizen, dat de exclusiviteit van het medisch personeel regelt. Over dit belangrijke dossier zou ik graag wat meer duidelijkheid krijgen. Misschien zullen we hierover in de toekomst nog van gedachten wisselen, want een dergelijk protocol heeft heel negatieve gevolgen voor de Nederlandstalige klanten van die ziekenhuizen.

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor haar antwoord. Ik heb er ook akte van genomen dat ze de mogelijke implementatie van de Bologna-akkoorden wil uitbouwen via overleg. De overheid mag echter geen beleidskeuzes uit de weg gaan. Het overleg dient enkel om de weg uit te stippelen en de timing vast te leggen. De beleidskeuze betreft het geheel van opleidingen in het hoger onderwijs en de nodige bruggen om de opleidingen in een groot netwerk aan te bieden.

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Mijnheer de voorzitter, ook ik dank de minister voor haar antwoord. De materie is heel ingewikkeld, maar het stemt me enigszins gerust dat de minister zich voor elk deelaspect van haar bevoegdheden laat omringen door medewerkers die het terrein goed kennen. Ze heeft ten overvloede aangetoond dat ze niet over één nacht ijs zal gaan en de sector voldoende zal betrekken bij het overleg.

De voorzitter : De heer Van Baelen heeft het woord.

De heer Gilbert Van Baelen : Mevrouw de minister, enkel pleiten voor kwaliteit heeft indirect een aantal negatieve gevolgen. Het klopt dat iedereen voorstander was van een hoogstaand kwalitatief universitair aanbod. Dit heeft de vorige ministers er trouwens toe aangezet diverse commissarissen aan te stellen. Tegelijkertijd vroegen ze zich echter ook af hoe de participatie van jongeren aan het universitair onderwijs kon verhogen. Ook de regionale impact op de universiteiten en op het wetenschappelijk onderzoek mag niet uit het oog worden verloren. Enkel pleiten voor kwaliteit is bijgevolg onvoldoende.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, alle afspraken waarover in het verleden een consensus bestond, zullen vanzelfsprekend behouden blijven. De overblijvende vragen zullen worden voorgelegd aan de betrokkenen. De heer Sannen beweert dat we in het wilde weg om bijkomende voorstellen vragen. Dat klopt natuurlijk niet. Alles gebeurt volgens de afspraken. De betrokkenen antwoorden op punctuele vragen en kunnen suggesties doen. Het gaat om een wisselwerking.

De heer Luc Martens : Mevrouw de minister, ik zou graag uw opmerkingen horen over de nota die werd overgemaakt aan de rectoren.

Minister Marleen Vanderpoorten : Ik heb reeds een aantal gesprekken gevoerd met de rectoren. Die verliepen op vrijblijvende basis, omdat we de zaak eerst wilden inschatten. Nu hebben we inderdaad een vragenlijst opgesteld en aan de rectoren overgemaakt. Zij dienen daarover een nota op te stellen. Die zal gedeeltelijk door henzelf en gedeeltelijk in samenspraak tot stand worden gebracht. Het is de bedoeling regelmatig contact te houden en er de regeringscommissaris en ook de andere actoren bij te betrekken. We hebben tijdens de openingstoespraak ook een aantal studenten aan het woord gehoord. Ook zij hebben heel zinnige dingen verteld waar we rekening mee zullen houden.

De heer Luc Martens : Kunnen we als commissaris een zicht krijgen op die nota ?

Minister Marleen Vanderpoorten : Dat is geen probleem.

Mijnheer Vandenbossche, we zullen uw suggesties overmaken. Aan de heer Lootens-Stael wil ik vragen of hij ervan overtuigd is dat er schade is.

De heer Dominiek Lootens-Stael : De cijfers zijn toch wel heel duidelijk : we spreken over een daling van 200 studenten.

Minister Marleen Vanderpoorten : Het is niet omdat er een daling is dat men dit zomaar aan elkaar kan koppelen. Er is onmiddellijk na het incident – ik zal het maar zo noemen – een gesprek geweest met rector Matheussen en daar is wel een zeer duidelijke weergave van gekomen in de pers. Dat er geen ruchtbaarheid aan is gegeven of geen duidelijkheid over is geweest, wil ik betwisten.

Vanderpoorten

Aangaande het protocol waarover u het heeft, doe ik u de belofte dat ik er informatie zal over inwinnen, want dit onderwerp heeft gedeeltelijk ook met volksgezondheid te maken en is me niet bekend. We zullen dit verder onderzoeken, maar ik kan er u nu geen pasklaar antwoord op geven.

De voorzitter : Bij wijze van uitzondering krijgt de heer Sannen nog het woord.

De heer Ludo Sannen : Wanneer men een analyse maakt over daling van inschrijvingen, moet men heel correct zijn en moet men eens naar de hogescholen in Brussel gaan kijken. Deze hebben over het algemeen ook minder inschrijvingen dan de vorige jaren. Het wordt alsmoer moeilijker om Vlamingen in Brussel te krijgen.

De heer Dominiek Lootens-Stael : Men stelt zich de vraag of er schade is. Ik zeg niet dat de daling van het aantal inschrijvingen bij de KUB louter daaraan zou te wijten zijn. Er is een daling van 200 studenten, en toevallig blijkt enerzijds dat het aantal inschrijvingen hoger lag voor 1 september dan het jaar voordien en anderzijds dat de breuk met de inschrijvingen zich net situeert op het moment dat de uitlatingen in de media zijn verschenen. Het verband is misschien moeilijk om te bewijzen, maar ik denk toch dat er niet echt twijfel over mag bestaan.

Met redenen omklede moties

De voorzitter : Door de heer Martens en door de heer Lootens-Stael werden tot besluit van deze interpellaties met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de vrijheid van onderwijs

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Martens tot mevrouw Vanderpoorten,

Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de vrijheid van onderwijs.

De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Het thema 'vrijheid van onderwijs' is een thema dat in de volgende jaren naar alle waarschijnlijkheid nog vaak zal terugkeren. Het is een thema dat tijdens de zomervakantie ook herhaaldelijk in de pers werd besproken. Aanleiding was het regeerakkoord waarin wordt gesteld : 'Als een officieel gesubsidieerde school wordt overgedragen aan een andere inrichtende macht, zal die openstaan voor alle leerlingen, ongeacht de ideologische, filosofische of godsdienstige opvattingen van de ouders en leerlingen.'

Daaromtrent was zelfs voor de aandachtige lezer enige verwarring gerezen. Immers, wat was er nu uiteindelijk afgesproken na een ontmoeting met de heer Boone. En het was ook niet helemaal duidelijk wat uw standpunt was. Op een bepaald ogenblik was er ook een bijdrage van de wellicht toekomstige voorzitter van de VLD, de heer De Gucht. De positie die toen vanuit liberale zijde en dus ook door u werd ingenomen, heeft toen nogal wat negatieve reacties opgewekt bij het VSKO, het COC en het OVSG.

Een en ander heeft dus geleid tot een zeker wantrouwen bij heel wat vrije scholen die vrezen in hun engagement onvoldoende gewaardeerd te worden. Zij vrezen ook een beknotting van de ruimte die ze nodig hebben voor de definiëring van hun projecten en van hun verantwoordelijkheid dienaangaand en voor de bespreking ervan met hun personeelsleden die zich mede in die projecten hebben geëngageerd.

Die onrust en vrees wordt bovendien nog verder aangewakkerd door bepaalde uitspraken van de minister-president die door ouders, leerkrachten en inrichtende machten als grievend werden aangevoeld. Het zou mijns inziens een fout zijn om de positie van het vrij onderwijs te willen verzwakken onder het mom van pluralisme. We moeten ons dan ook de vraag stellen wat we eigenlijk met dat pluralisme bedoelen, een debat dat we in de periode 1991-1995 ooit eens in de commissie voor Cultuur hebben opgestart. Ik herinner me dit nog goed omdat ikzelf de verslaggever was van het daaruit voortvloeiende rapport met betrekking tot ontzuijing en pluralisme, begrippen die we dus niet al te lichtvaardig mogen hanteren.

Zoals in vele rapporten bevestigd en internationaal erkend, wordt de kwaliteit van ons onderwijs dui-

Martens

delijk mede gegenereerd door de vrijheid die nu reeds meer dan vijftig jaar in dat onderwijs is verankerd en sterk gekoesterd wordt. Ik dring er dan ook op aan dat de minister die vrijheid zou blijven respecteren en dit zowel met betrekking tot het vrije initiatief als inzake de vrije keuze.

We hebben het vandaag reeds gehad over het leerlingenvervoer. U zult in dat verband uw engagement kunnen bewijzen op het vlak van de wegwerking van de niet-objectiveerbare verschillen. Ik heb begrepen dat u zich engageert voor het wegwerken van de niet-objectiveerbare verschillen. Ook bij de toewijzing van middelen voor de infrastructuur van de hogeschole en bij het hertekenen van het universitaire landschap zult u kunnen aantonen of u de vrijheid van onderwijs als een positieve kracht in het onderwijs wenst te handhaven.

Wat is uw gedachtegang hieromtrent? Welke argumenten kunt u aanvoeren om de verklaringen te staven die u hebt gedaan toen er discussie was over de overname van een officieel gesubsidieerde school door een andere inrichtende macht en de voorwaarden die daarbij zouden kunnen worden gesteld, of over de verplichte reëffectatie van leerkrachten, enzovoort?

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, naar aanleiding van de Septemberverklaring heb ik al gezegd dat ik de vrijheid van onderwijs zal koesteren. Daarom maak ik me zorgen over het feit dat daar onrust over bestaat en dat die onrust wordt gevoed. Het is niet de regering die deze onrust voedt. Ik heb intensief gezocht naar elementen waarop die onrust zou kunnen zijn gebaseerd, maar het gebeurt via andere kanalen.

Het feit dat die onrust bestaat, verbaast me. Deze week sprak ik met enkele directeurs van het katholiek onderwijs. Zij liepen rond met vooroordelen en ideeën die nergens op zijn gebaseerd. Zij konden immers geen concrete feiten noemen. U kunt de verplichte reëffectatie toch geen beslissing van deze regering noemen? Nochtans lijkt dat de enige factor te zijn die aanleiding kan hebben gegeven tot onrust. Maar zelfs de idee om de eindtermen te toetsen aan de nieuwe besluiten en resoluties die in het parlement worden aangenomen, wat enige vertraging zou kunnen meebrengen, wordt aangegrepen om te bewijzen dat het katholiek onderwijs wordt geëvalueerd. Op de vraag hoe dat dan het geval zou kunnen zijn, kon niemand antwoorden.

Ik verzet me dus ten stelligste tegen een onrust die bewust wordt gevoed, maar nergens op is gebaseerd. Volgens mij wordt die onrust hier louter politiek-strategisch gehanteerd en niet inhoudelijk.

In de regeringsverklaring staat dat een officieel gesubsidieerde school die zichzelf wil overdragen aan een vrij initiatief, haar missie en haar opdracht niet kan verloochenen. De school heeft een missie en een opdracht ten overstaan van alle leerlingen en ouders die bij de school betrokken zijn. Ze moet het uitvoeren van die missie dus blijven garanderen. Een element van haar opdracht is het hanteren van een open pluralisme.

Dat stond al in de regeringsverklaring die aan het parlement werd gepresenteerd en het verbaast me dan ook dat er pas enkele maanden na de regeringsverklaring op werd gereageerd. Ook de reactie van het VSKO hieromtrent begrijp ik niet. Er staat nergens dat het VSKO deze scholen moet overnemen. Behoort haar reactie tot een strategie? Voor de vrijheid van onderwijs en het vrije initiatief is het vooral belangrijk dat het VSKO haar eigen onderwijs uitbouwt en er een dynamiek in brengt. Het overnemen van andere scholen kan toch niet haar eerste strategische keuze zijn?

Het was dan ook verrassend dat het VSKO de eerste was om te reageren. Pas veel later kwam er een reactie van de koepel van het officieel gesubsidieerd onderwijs. Als er iemand direct had moeten reageren, was het wel die koepel. Daarover staat er een zinsnede in het regeerakkoord, niet over het vrij onderwijs. Die laatste had dus geen enkele reden om zich geëvalueerd te voelen.

In elk geval moet de overheid blijven waken over de missie die een school ooit heeft uitgeschreven in het belang van de ouders en de kinderen die zich op basis van die missie hebben ingeschreven in de school.

De voorzitter : De heer Vandembroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandembroeke : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, bij de start van deze regeerperiode wil ik graag het volgende zeggen. Het is correct dat tijdens de vorige regeerperiode een van onze collega's – niet de minste – een scherp ideologisch spel heeft willen spelen. We zitten nu echter in een nieuwe regeerperiode.

Ik deel de mening van de heer Sannen. Het zou fundamenteel oneerlijk zijn dat vanuit een bepaald

Vandenbroeke

de hoek een spel zou worden gespeeld. Laten we het correct aanpakken. Tot op heden zijn er echter geen indicaties van het tegendeel. Mevrouw de minister, ik durf u in eer en geweten zeggen dat, als er inzake onderwijs ideologisch verkrampde spelletjes worden gespeeld, ook de VU-fractie zal reageren. Tot op heden liggen de kansen echter heel mooi.

De voorzitter : De heer Moreau heeft het woord.

De heer André Moreau : Mijnheer de voorzitter, enkele weken geleden zei gewezen minister Van Rompuy in de plenaire vergadering dat de vrije scholen weinig sympathie zullen kunnen verwachten van andere partijen dan de CVP. Dat heeft me wel gekwetst. Ik heb mezelf echter op de tong gebeten en niets gezegd. Nu hoor ik van de heer Martens hetzelfde. Hij spreekt zelfs van wantrouwen tegenover het vrij onderwijs. Dit doet me dubbel pijn.

Het kind, de leerling, de student moet de kern van ons onderwijs vormen. Ik zal dit steeds verdedigen, in deze commissie en daarbuiten. Dit principe heb ik ook vastgesteld in het beleid van onze minister van Onderwijs. Een ander principe is de vrijheid van onderwijs en het vrije initiatief. Ik sta daar ook achter, net zoals mijn fractie. Ik geloof dat u onze mening deelt. We willen de kwaliteit van het onderwijs verhogen. Het is onze plicht om via dit kanaal de kwaliteit van het leven te verhogen. Als ik me hierin vergis, moet u me dat zeggen.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, ik dank de collega's voor het antwoord dat ze aan de heer Martens hebben gegeven. Ik kan aan een aantal elementen nog weinig toevoegen.

In de voorbije maanden is een verkrampde situatie ontstaan die ik absoluut niet heb gewild. Ik heb dit geconstateerd naar aanleiding van een aantal persberichten en voelde me daarover zeer ongelukkig. Men legde mij woorden in de mond die ik absoluut niet wenste uit te spreken.

In dit debat is een passus uit het regeerakkoord aangehaald. Die passus is wat ze is en houdt in eerste instantie respect in voor de keuze van de ouders. Men kan vragen stellen aan de ouders indien een school van het ene net naar het andere wordt overgeheveld. Ik stel me gewoon die vraag ; ik

hoop dat ik morgen niet in de krant lees dat dit een eis is van mijnentwege. Hierover moet echter worden overlegd. Ik ben bereid om dit interessante debat aan te gaan, misschien al naar aanleiding van de beleidsnota, die hieraan zeker een hoofdstuk zal wijden.

Bij de start van de regeerperiode had ik contacten met de top van de VSKO. We hebben alle elementen van het regeerakkoord overlopen. Blijkbaar is daarvan achteraf een verkeerde weergave in de kranten terechtgekomen en van het ene kwam het andere. Op dat moment kwam ook de discussie van de verplichte reffectaties opnieuw aan de orde. Dit was een beslissing van de vorige regering : niemand in deze commissie weet dit beter dan de heer Martens. Op dit moment ook suggereerden verscheidene perskanalen dat het een onderdeel was van een actie tegen het vrij onderwijs. We zaten daar voor niks tussen.

Ik wil dit herhalen om alle elementen in de juiste context te plaatsen en om te benadrukken dat we op bepaalde momenten zijn verrast door misverstanden die vooral in de pers zijn gegroeid. Het was in elk geval geen aangename ervaring. Mijnheer Martens, het is mijn bedoeling om hierover op een serene manier van gedachten te wisselen. De betrokkenen hebben er alle belang bij. De essentie is immers de kwaliteit van het onderwijs en het belang van het kind. Al het overige is daaraan ondergeschikt.

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Ik ben blij met dit antwoord. U zegt wel bij elke vraag dat de pers haar werk niet zo goed heeft gedaan. Dit is geen compliment voor de mensen van de pers.

Minister Marleen Vanderpoorten : We kunnen misschien een interpellatiemoment voor de pers inlassen.

De heer Luc Martens : U hebt dit driemaal gezegd.

Onze fractie heeft hierover geen verkrampd gevoel. Voor ons is er geen ander uitgangspunt dan de wens voor kwaliteitsonderwijs. Die kwaliteit valt echter niet zomaar uit de lucht. Ze kan door vele bronnen worden gevoed. Vrije scholen kunnen een diverse grondslag hebben, zoals een bepaalde methodiek. Voor heel wat vrije scholen is echter hun levensbeschouwelijke inspiratie van grote betekenis. Ze willen hierin worden gerespecteerd en bevestigd. De inspanningen die ze doen, zijn interessant en boeiend. We willen geen vuurtje aanstoken,

Martens

maar stellen gewoon vast dat er enige onrust is, door een slechte communicatie of om andere redenen.

Dit zit hem soms in details. Op het ogenblik dat u een nota over het leerlingenvervoer voorlegde aan de regering, was in het voorstel van beslissing bepaald dat alleen de ARGO aanwezig zou zijn. Bij de beslissing die de regering heeft genomen, waren uiteindelijk de drie netten vertegenwoordigd. Het pleit voor uw wijsheid dat u niet de eerste versie van de nota hebt uitgevoerd. Juist deze kleine details, en ik kan er meerdere noemen, voeden dit wantrouwen.

Ik ben blij dat u zegt veel waardering te hebben voor het vrij initiatief en dat u aanvaardt dat de kwaliteit van het onderwijs mede door levensbeschouwelijke aspecten wordt gevoed. Dit is niet de enige invalshoek. Kwaliteit kan door heel wat zaken worden gegeneerd. De levensbeschouwing is voor heel wat vrije scholen in Vlaanderen een belangrijk aspect in de hele cultuur die ze binnen het lerarenkorps en binnen de school pogen te ontwikkelen. Deze dynamiek is een element van motivatie en kleurt de missie.

Mevrouw de minister, indien u deze gevoeligheid bevestigt en de zaak correct aanpakt, is het incident van de baan en zijn we het volledig met elkaar eens.

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer de voorzitter, de heer Martens zou de commissieverslagen van de voorbije vier jaar eens moeten lezen. Hij zal dan merken dat alle partijen de nodige openheid aan de dag legden en het belang en de rijkdom van de diversiteit in het onderwijs, ook in het vrij onderwijs, voortdurend benadrukten. Salesianen hebben plaats naast Jezuiten.

De heer Luc Martens : Mevrouw de minister, ik heb de verklaringen gelezen die u deze week hebt afgelegd over het dossier van de niet-objectiveerbare verschillen. Dit zal voor ons een van de belangrijke momenten van waarheid zijn. U krijgt ons vertrouwen, maar we zullen kritisch toekijken of u consequent bent.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heer Martens werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omkle-

de motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de spijbelproblematiek

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Martens tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de spijbelproblematiek.

De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mijnheer de voorzitter, wellicht zal minister Vanderpoorten antwoorden dat ook dit te maken heeft met een communicatieprobleem. Voormalig minister Baldewijns heeft een maatregel uitgewerkt in verband met afwezigheden en in- en uitschrijvingen in het voltijds gewoon secundair onderwijs. De visie over de regularisatie van afwezigheden onderging daarin een grote verandering. De maatregel is gebaseerd op de besluiten van een experiment dat drie jaar lang liep en betrekking had op leerplichtcontrole en spijbelen.

De nieuwe regeling lijkt me een goede regeling. Ze laat ruimte voor een open communicatie met de leerling zonder dat het statuut van regelmatige leerling en de financiering in het gedrang komen. Het is een goede zaak dat spijbelende leerlingen snel kunnen worden aangesproken samen met degenen die voor hen verantwoordelijk zijn. Dat zijn in de eerste plaats de ouders, maar ook de PMS-centra, de CLB's, de schoolartsen en andere specialisten. De maatregel maakt het mogelijk om de problematiek in de diepte aan te pakken. Achter de spijbelproblematiek gaan immers verschillende aspecten schuil zoals familiale problemen, leerproblemen, gezondheidsproblemen en kansarmoede.

Ik weet dat er enig scepticisme bestaat over de maatregel. Sommigen vragen zich af of het wel een goede aanpak is. We zijn echter bereid het volle vertrouwen te geven aan de maatregel. Het was dan ook verduiveld godgeklaagd dat zo een goede

Martens

maatregel verknald dreigde te worden door een slechte communicatie. Heel wat mensen op het veld ergerden zich sterk. Ze kregen een beeld van laksheid. Alles leek plots mogelijk. Men zag een mogelijkheid om zichzelf met een groot aantal vrije dagen te belonen.

Mevrouw de minister, te midden van die verwarring hebt u geprobeerd duidelijkheid te creëren. Niettemin wil ik u nog een aantal vragen stellen. Welke stappen hebt u gezet om de boodschap recht te zetten en ervoor te zorgen dat alle betrokkenen weten waarover het gaat? Hoe wordt de ervaring met het spijbelproject overgebracht naar de scholen? Vandaag worden immers alle scholen bij het project betrokken terwijl dat in het verleden niet het geval was. Hoe worden de scholen begeleid? Ik heb begrepen dat u een evaluatie hebt gepland? Hoe wordt die aangepakt? Wanneer mogen we een verslag over de evaluatie verwachten?

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer de voorzitter, wie vandaag ook minister van Onderwijs mag zijn, ik voel me geroepen even het woord te voeren. Uiteraard is minister Vanderpoorten niet persoonlijk verantwoordelijk voor deze rondzendbrief, maar ik kan me moeilijk richten tot de vorige minister van Onderwijs. In het verleden werd in deze commissie meermaals over de partijgrenzen heen benadrukt dat het niet goed is dat rondzendbrieven over belangrijke onderwerpen nog in juni of juli worden verstuurd. Dit kan immers aanleiding geven tot een situatie als deze. De rondzendbrief is in vele scholen toegekomen in het begin van de zomervakantie. Op dat ogenblik moesten de schoolreglementen nog worden aangepast. Dit is zeker geen gelukkige situatie. De minister heeft aan het einde van de vakantie wel geprobeerd om de zaak in de mate van het mogelijke recht te trekken.

De minister heeft daarnet even naar de kranten verwezen. Ik heb het moeilijk met hetgeen in de kranten is verschenen over dit thema. Ik vond dit alleszins van één krant deontologisch minder correct. De goedbedoelde rondzendbrief werd op een totaal ongepaste manier in een totaal verkeerd daglicht geplaatst. Dat bericht werd vervolgens ook overgenomen door radio en tv.

Mevrouw de minister, met de vraag die ik wil stellen, sluit ik me aan bij de heer Martens. Hoe zal de opvolging gebeuren? Wanneer mogen we een evaluatie verwachten?

Ten slotte wil ik u nog een raad geven. Ik hoop dat er in de toekomst geen regelgeving en rondzendbrieven meer toekomen in scholen na de paasvakantie. Deze hoop werd hier in het verleden meermaals geformuleerd.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, het klopt dat dit een voorbeeld is van slechte communicatie en van hoe iets niet moet worden meegedeeld aan het veld. De heer De Meyer weet ook dat achteraf iets rechtzetten dat voordien in de krant is verschenen, zeer moeilijk is. Mensen lezen bovendien blijkbaar enkel titels. U hebt zelf voldoende ervaring met de pers om enige conclusies te trekken.

De rondzendbrief werd ondertekend door mijn voorganger op 25 juni en is in de scholen toegekomen in het begin van de grote vakantie. In de toekomst zullen we ervoor zorgen dat zo een situatie zich niet meer voordoet.

Erger was dat we verrast werden op het moment dat de zaak in de pers verscheen. Op het einde van een regeerperiode zouden de aftredende ministers daar rekening mee moeten houden. Iedereen wist dat dit onderwerp zeer gevoelig lag. De vorige regering had ervoor moeten zorgen dat de media voldoende werd geïnformeerd. Men weet dat zulke zaken grote schade kunnen uitrichten. Men heeft wel het veld geïnformeerd maar niet de media.

De rondzendbrief werd eind juni verstuurd. In de loop van die maand werd een reeks van infosessies georganiseerd over de nieuwe reglementering. Alle directies waren hierop uitgenodigd. Aan de negen sessies namen in totaal in Brussel 1.425 personeelsleden uit het secundair onderwijs deel. Een aantal directies hadden afgevaardigden gestuurd. Meer dan 500 mensen hebben zich expliciet ingeschreven enkel en alleen voor de informatie over de nieuwe reglementering inzake spijbelen.

In de rondzendbrief en de infosessies werd er duidelijk op gewezen dat de nieuwe reglementering was gebaseerd op de regel dat elke leerling aanwezig moet zijn van 1 september tot 30 juni. De school dient de volle verantwoordelijkheid op te nemen en duidelijke regels op te stellen. Er is dus geen sprake van een gedoogbeleid in deze materie. Ik heb de indruk dat men niet over de grond van de zaak van mening verschilt.

Vanderpoorten

De nieuwe reglementering laat toe om in alle openheid de afwezigheden in vraag te stellen en daarover een gesprek aan te gaan met de betrokken leerling en eventueel de ouders, naargelang het geval. De leerlingbegeleiding door de school in samenwerking met het PMS-centrum wordt door de overheid verplicht. Deze begeleiding, die is ingebed in een open en positieve sfeer, is de kern van heel de problematiek.

De overheid rekent erop dat op basis van deze reglementering een geïntegreerd beleid zal groeien in de school, gebaseerd op communicatie en consensus met alle personeelsleden van de school.

Eind augustus, nadat de brief al een hele tijd was verstuurd, zijn in de pers inderdaad een aantal artikelen verschenen over spijbelen. Men gebruikte daarbij sensationele titels. Ik had het gevoel dat dit te kwader trouw was en dat men echt sensatie wou brengen op een manier die het onderwijs niet ten goede kwam. Ik heb dan zelf een brief geschreven naar de scholen om duidelijkheid te scheppen. Het was een persoonlijk initiatief omdat ik voelde dat de mensen die er niet van nabij waren betrokken, enorm veel vragen hadden.

Momenteel zijn er opnieuw infosessies op provinciaal vlak waarbij de reglementering vanuit verschillende invalshoeken wordt belicht op basis van het streven naar meer welbevinden van de leerlingen. Deze sessies kennen een groot succes. In alle provincies samen zijn er momenteel 1.416 aanwezigen.

Het tijdschrift Klasse heeft een extra inspanning geleverd. Zowel in Klasse voor leraars, als die voor ouders en leerlingen stond een luik waarin de afwezigheidsproblematiek in het secundair onderwijs duidelijk werd belicht.

Het is mogelijk gerichte sessies te houden op vraag van de schoolgemeenschappen zelf. In de brief die ik op 31 augustus heb verstuurd, heb ik aangekondigd dat er op het einde van het schooljaar een evaluatie zal gebeuren. Het is immers belangrijk dat de zaak zoals ze is vervat in de rondzendbrief, wordt uitgevoerd.

Het moet mij van het hart dat ik gedurende de afgelopen maanden meer heb geleerd over de pers dan over het onderwijs.

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Ik dank de minister voor haar toelichting. De rondzendbrief werd verstuurd op 27 juli.

Minister Marleen Vanderpoorten : De rondzendbrief werd ondertekend op 25 juni.

De heer Luc Martens : Ze werd dan verzonden in juli. De brief hebt u geschreven in augustus. Ik twijfel niet aan de juistheid van uw verhaal en wens u in elk geval veel succes in uw relaties met de pers. Ik weet dat ze u graag zien, dus dat zal wel loslopen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Chris Vandenbroeke tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de coördinatie van het wetenschapsbeleid in de Vlaamse Gemeenschap

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Vandenbroeke tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de coördinatie van het wetenschapsbeleid in de Vlaamse Gemeenschap.

De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandenbroeke : Ik denk dat dit een primeur wordt. Het is namelijk de eerste vraag deze namiddag die niet is geïnspireerd door de pers. De weerslag van deze vraag kunnen we morgen wellicht in de pers terugvinden.

Mijn interpellatie handelt over het wetenschapsbeleid. We leven toch wel in een vreemd land. In tegenstelling tot de situatie bij onze zuiderburen, oefent u alle onderwijsbevoegdheden alleen uit, zowel voor het basis-, secundair als hoger onderwijs. Dit verdient respect. In Vlaanderen echter wordt het wetenschapsbeleid losgekoppeld van het onderwijsbeleid. U bent minister van Onderwijs vanaf de kleuters tot en met de hogescholen en universiteiten terwijl het wetenschapsbeleid wordt opgesplitst tussen u en minister Van Mechelen. Hij is bevoegd voor het luik technologie en innovatiebeleid, u voor het wetenschapsbeleid in het kader van de hogescholen en universiteiten.

Tijdens de vorige regeerperiode kenden we een analoge situatie, met dit verschil dat het volledige

Vandenbroeke

wetenschapsbeleid onder de bevoegdheid van de minister-president viel. Nu is dit niet het geval, tenzij – dat zal uit uw antwoord blijken – hij een coördinerende rol vervult. In bepaalde kringen maakt men zich hierover zorgen. Zo vraagt de VLIR zich af of deze fragmentering niet schadelijk is en of niet moet worden aangestuurd op een coördinatie. Mijns inziens is coördinatie cruciaal wanneer overleg moet worden gepleegd met collega's of externen. Dit kunnen uw Franstalige, federale of Europese collega's zijn.

Ook het federaal niveau heeft een luik 'wetenschapsbeleid' met een niet geringe financiële input en helaas, een zeer beperkte return voor Vlaanderen. Ik wil niet chauvinistisch zijn, maar iedereen weet wie voor België is aangesteld als Europees commissaris met als bevoegdheid wetenschapsbeleid. Ik heb het met name over de heer Busquin. Ik weet niet in welke taal u met hem zult converseren. Vanuit mijn fractie wil ik u er echter op wijzen dat de heer Busquin waarschijnlijk niet te zeer geneigd zal zijn om de economische return van die financiële input aan Vlaanderen te gunnen.

Ik wil de minister dan ook drie vragen stellen. Wat is de motivatie om de bevoegdheid voor het wetenschapsbeleid te fragmenteren? Wordt binnen de Vlaamse regering voor de nodige coördinatie gezorgd? Wie superviseert: uzelf of de minister-president? Wie treedt vanuit de Vlaamse regering als gesprekspartner op met externen?

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : De heer Vandenbroeke heeft terecht de noodzaak aangegeven om een wetenschapsbeleid te voeren. In het beheer en het toewijzen van de middelen moet men zorgen voor een coherent beleid. Het feit dat de initiatieven van de federale en de Vlaamse overheid niet goed op mekaar aansluiten, toont aan dat de Vlaamse middelen goed moeten worden aangewend.

De huidige versnippering houdt onmiskenbaar risico's in. Het feit dat de volledige bevoegdheid bij één persoon lag en dat die persoon een dynamiek kon ontwikkelen, liet toe de middelen goed toe te wijzen. De verscheidene centra die studies uitvoeren, beconcurreren elkaar vaak. In deze wereld is het lobbyen zeer belangrijk. Men is vooral bezorgd om budgetten binnen te halen. Dit hoeft uiteraard niet ten koste te gaan van goed wetenschappelijk werk.

Men moet vermijden in een situatie terecht te komen waarbij onderzoeken weliswaar goed bij elkaar aansluiten maar elkaar ook overlappen. Ik deel dan ook de zorg van de heer Vandenbroeke.

De voorzitter : De heer Van Nieuwerkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwerkerke : Ook ik deel deze bezorgdheid. Inzake wetenschapsbeleid is er een versnippering op het terrein. Ook in onderwijs is er innovatie nodig. We moeten ons afvragen of we de kans niet hebben gemist door geen minister van Wetenschapsbeleid aan te duiden. We moeten ons ook vragen stellen over de coördinatie. Men heeft projecten uitgewerkt zoals 'Elke Kadee zijn PC'. Die materie doorkruist enigszins de verschillende bevoegdheden. De vraag is of daarover in de toekomst duidelijke afspraken worden gemaakt.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik begrijp dat sommigen hierover vragen hebben. De vorige regering had echter ook geen onverdeeld positieve ervaringen met het feit dat wetenschapsbeleid los stond van het onderwijs. Het kan zijn dat er nu andere nadelen aan het licht komen.

We hebben geprobeerd de beste oplossing te vinden. Het wetenschaps- en technologiebeleid omspannt een brede waaier van activiteiten, van grensverleggend onderzoek tot het ontwikkelen van prototypes en het invoeren van nieuwe processen in de industrie. Hoe dichter het onderzoek aanleunt bij de fase van commercialisering, des te nauwer dient men het contact met het bedrijfsleven aan te halen.

De regelgeving, van toepassing in de relatie tussen de overheid en het bedrijf, in de fase dichterbij de commercialisering, verschilt nogal van de regelgeving voor fundamenteel onderzoek. Dit laatste wordt in Vlaanderen bijna uitsluitend aan de universiteiten verricht. Uitgaande van deze vaststelling is het dan ook normaal dat de verantwoordelijkheid voor het beleid van fundamenteel onderzoek onder de minister van Onderwijs ressorteert, terwijl technologisch onderzoek dat meer gericht is op het bedrijfsleven, aan de minister van Economie wordt toegewezen. De huidige verdeling tussen onderzoek en ontwikkeling strookt met de praktijk. De toekomst zal uitwijzen of daar ook nadelen aan verbonden zijn. De nood aan een goed gestructureerde coördinatie tussen beide bevoegdheden is

Vanderpoorten

me niet ontgaan. Ik zal voor het wetenschaps- en technologiebeleid uiteraard samenwerken met minister Van Mechelen. Onze kabinetten zullen op een geïntegreerde manier werken. Om de beleidsuitvoering onder optimale omstandigheden te laten verlopen werd trouwens een protocol afgesloten tussen de minister-president, de minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media en ikzelf. Dat protocol zal ik aan de leden bezorgen.

Voor wetenschap en technologie komt er één beleidsnota waarin alle aspecten op een gecoördineerde manier worden behandeld, wat ook logisch is. We zullen er zorg voor dragen dat deze beleidsnota nauw aansluit bij de beleidsnota's voor onderwijs en economie. Onder de vorige regering waren deze bevoegdheden anders verdeeld. Wetenschappelijk onderzoek aan de universiteiten viel via de werkingstoelage gedeeltelijk onder de bevoegdheid van de minister van Onderwijs en via de kredieten voor wetenschappelijk onderzoek en specifieke actie onder de minister-president met zijn bevoegdheid voor wetenschapsbeleid. Dit gaf aanleiding tot een aantal problemen, vandaar de verandering.

Er was een onevenwicht ontstaan tussen de werkingstoelage en de publieke onderzoekskredieten van de universiteiten. De laatste werden sterk verhoogd zonder de basisfinanciering aan te passen. Misschien hebben de pleidooien voor een betere coördinatie van advies- of intermediaire organismen waar u naar verwijst hierop betrekking. Dit werd al geremedieerd.

U verwijst ook naar de federale bevoegdheden inzake wetenschapsbeleid. Ik ben ervan overtuigd dat er een beurtroelsysteem voor de Belgische vertegenwoordiging in de internationale structuren en instanties mogelijk is, net zoals in het verleden. Dit zal tot een behoorlijk beleid leiden.

Samen met minister Van Mechelen zal ik het wetenschapsbeleid aandachtig volgen. We houden daarbij rekening met de nakende start van het overleg tussen de federale regering, de gemeenschappen en de gewesten. Daar moeten de homogene bevoegdheidspakketten aan de orde komen, de beëindiging van de belangrijke programma's inzake fundamenteel onderzoek van de federale overheid en het onevenwicht in de participatie van de gemeenschappen en de gewesten aan acties en programma's van de federale dienst voor wetenschap, technische en culturele aangelegenheden. Er wordt dus zeer nauw overlegd tussen alle betrokkenen en

er is een protocol opgesteld dat de contacten met de internationale organisaties ordent. Er is niemand specifiek aangeduid voor coördinatie omdat het overleg met minister Van Mechelen voldoende intens is.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van mevrouw Simonne Janssens-Vanoppen tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de organisatie van het geïntegreerd onderwijs

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van mevrouw Simonne Janssens-Vanoppen tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de organisatie van het geïntegreerd onderwijs.

Mevrouw Janssens heeft het woord.

Mevrouw Simonne Janssens-Vanoppen : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, toen ruim twintig jaar geleden de eerste leerlingen uit het buitengewoon onderwijs bij wijze van experiment muteerden naar het gewone onderwijs, liet niets vermoeden dat een stap naar integratie via het onderwijs definitief werd gezet. De leerlingen die op proef enkele weken doorbrachten in de gewone klassen, waren doorgaans vlug gewonnen voor deze formule. Deskundigen uit het buitengewoon onderwijs en de ouders observeerden de kleine groepen, hadden aandacht voor het schoolse, maar nog meer wellicht voor de aanvaarding van hun kind in de grote scholengemeenschap. Hiermee werd een proces op gang gebracht dat belangrijk kan worden genoemd en dat tot op vandaag de moeite waard is.

Het buitengewoon onderwijs wordt in ons land geregeld door de kaderwet van 6 juli 1970 en het koninklijk besluit van 28 juli 1978. In de resolutie van 9 februari 1976 werd gesteld dat het tot de taak van het onderwijs behoort om gelijke kansen te scheppen voor iedereen in de samenleving. De ministeriële rondzendbrief van 30 augustus 1994 bevestigt in grote lijnen de experimentele situatie die mogelijk werd gemaakt vanaf het begin van de jaren tachtig voor de permanente en volledige integratie van auditief, visueel en motorisch gehandicapte leerlingen met een normale verstandelijke begaafdheid. Volgens artikel 2 van de ministeriële rondzendbrief is geïntegreerd onderwijs dé onder-

Janssens-Vanoppen

wijsvorm waarbij gehandicapte leerlingen geïntegreerd worden door tijdelijk of permanent, volledig of gedeeltelijk, de lessen en activiteiten te volgen in het gewone kleuter, lager, secundair of hoger onderwijs, met uitzondering evenwel van het universitair onderwijs en mits additionele hulp van het buitengewoon onderwijs.

Van de verschillende types van het buitengewoon onderwijs die in aanmerking komen voor integratie, is de groep van slechthorende en dove leerlingen wellicht de moeilijkste groep. Ten gevolge van hun auditieve handicap hebben zij de meeste problemen om zich verstaanbaar te maken en te volgen wat de leerkracht en de klasgenoten zeggen. Dit hypothekeert niet alleen de kennisoverdracht, maar zet bovendien een rem op de sociale interacties die normaliter spontaan op gang komen en deel uitmaken van het groepsgebeuren, zowel binnen als buiten de klasmuren.

Dat deze leerlingen extra aandacht nodig hebben, is voor iedereen evident. Gelukkig heeft de aanwending van een aantal hulpmiddelen de integratie bevorderd. Toch blijft extra begeleiding zelf onontbeerlijk. De leerkrachten van het buitengewoon onderwijs worden bereid gevonden om dit ondersteuningsprogramma in te vullen. De gewone school moet eveneens bereid zijn om zich toe te leggen op de speciale aandacht die de te integreren leerlingen nodig hebben. Het proces van het geïntegreerd onderwijs, het GON, werd gelukkig een feit en vormt een niet-onbelangrijke tak van het gewone onderwijsnet.

Mevrouw de minister, het ligt niet in mijn bedoeling de evaluatie te maken van het GON in Vlaanderen. Daartoe kan men het onderzoek van professor Maes en haar Leuvens onderzoeksteam van 1997 erop nalezen. Ik wil wel aandacht vragen voor een aantal knelpunten die in de loop der jaren gegroeid zijn en die ten gevolge opeenvolgende en misschien zelfs niet altijd goedbedoelde ingrepen, het integratieproces ondermijnen.

Ik noem een aantal knelpunten op. Het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap werd destijds opgedragen slechts een dossier voor te leggen voor elke persoon met een handicap. Een aantal hervormingen leidden evenwel tot versnippering en hinderen een vlot integratieverloop. Ik illustreer dat even met een klein voorbeeld. Een slechthorende leerling bijvoorbeeld heeft een individueel hoorapparaat nodig. Hiervoor moet een RIZIV-tussenkost worden bedon-

gen. De individuele klasapparatuur die onontbeerlijk is voor een integratie in de gehoorklas, Fonic Ear of later de Micro-link dient aangevraagd te worden bij het Vlaams Fonds. De GON-begeleiding zelf is dan een zaak van onderwijs en loopt via de geëigende onderwijskanalen.

Ik haal nog een ander knelpunt aan. In de loop der jaren werden heel wat GON-uren herschikt en teruggedrongen. Leerlingen die oorspronkelijk tot vier uur per week begeleiding genoten, zien dit slechts tot twee uur teruggebracht. Bovendien doet meer dan de helft van die leerlingen nog een beroep op andere vormen van hulpverlening. Voor slechthorende leerlingen is dat vooral logopedie en kinesithérapie die niet steeds tegemoetkomen aan de gestelde vraag.

Een derde knelpunt is het volgende. Waar oorspronkelijk de begeleiding aan huis gebeurde, zien na verloop van tijd heel wat GON-begeleiders hiervan af. De verplaatsing neemt immers heel wat tijd in beslag, wordt bovendien meegerekend in de hulpverleningstijd en werkt aldus zeer demotiverend. Vaak wordt als wisseloplossing voorgesteld dat de ouders dan maar zelf hun kind brengen, opdat de GON-begeleider doeltreffender en minder stresserend kan werken.

Ik haal nog een ander knelpunt aan. Om leerlingen in het hoger onderwijs te ondersteunen, kan een leerling een extra budget aanspreken dat via het Vlaams Fonds ter beschikking wordt gesteld. Men moet dan wel zelf een en ander beredderen om tot een goede organisatie te komen. De praktijk leert echter dat leerkrachten zich niet meteen groepen voelen om te investeren in deze individuele begeleiding – een zorg op maat – omdat de uiteindelijke financiële verloning na aftrek van de verplichte bedrijfsvoorheffing niet meer in verhouding staat tot de geleverde prestaties. Ik kan u vertellen dat het bruto-uurloon 580 frank bedraagt.

Er is echter meer. In de loop van het voorbije decennium is er in het autismespectrum op gebied van diagnoses grote vooruitgang geboekt. Vooral de kinderen en jongeren met een hoog IQ, die tot op zekere hoogte behoorlijk functioneren in het gewone onderwijs, krijgen een betere detectie en kunnen mits extra aandacht en ondersteuning hun schoolse opleiding min of meer behoorlijk afronden in dat gewone onderwijs. Maar hier knelt opnieuw het schoentje. Ongeacht de erkenning van de handicap autisme door het Vlaams Parlement ongeveer een vijftal jaar geleden, staat deze groep ook op gebied van onderwijs nog flink in de kou. Jongeren met autisme vallen immers niet onder de

Janssens-Vanoppen

toegelaten categorie waarvoor GON-begeleiding wordt georganiseerd. Zonder ondersteuning red- den ze het niet. Ze zijn niet in staat zichzelf te organiseren, op zelfstandige wijze de taakinvulling op punt te stellen of afspraken te maken en na te komen, wat van leerlingen in het secundair onder- wijs wordt verwacht.

De gewone school is zelf niet in staat om extra be- geleiding te organiseren omdat ze niet over de le- gistieke mogelijkheden beschikt noch over de pe- dagogische kwaliteiten om ondersteuning te bie- den. Meestal gaan de ouders dan op zoek bij orga- nisaties die wel de pedagogische deskundigheid kunnen aanbieden, maar die dan weer niet tot de GON-opdrachthouders behoren. Daardoor betalen deze ouders enorme budgetten tot 1500 frank per uur, wat maandelijks een hele hap uit het gezins- budget betekent.

De knelpunten die ik heb opgesomd, zijn vaak complex en niet steeds vanuit een departement op te lossen. Ze illustreren evenwel de ingewikkeld- heid van de structuren waarin we ons bevinden. Het is een goede zaak dat de Vlaamse regering zich heeft voorgenomen de administratieve procedures te vereenvoudigen. Ook in het Vlaams Parlement en vanuit de Vlaamse regering kan daarvan werk worden gemaakt en daaraan wil ik graag meewer- ken.

De integratie van leerlingen met een handicap is geen voorbije zaak zoals door sommigen onterecht wordt gesteld in het licht van nieuwe ontwikkelin- gen en trends die zich aandienen. Voor vele leerlin- gen biedt het onderwijs nog steeds de weg naar in- tegratie voor een volwaardige deelname binnen onze samenleving. Elke vorm van onderwijs, al naargelang de hulpvraag, de mogelijkheden, maar ook de beperkingen van de leerling moeten steeds individueel worden benaderd, rekening houdend met de draagkracht van al de betrokken partijen. Het GON-principe is een goed middel tot integra- tie, mits het voldoende ruimte, middelen en moge- lijkheden krijgt en flexibel inpasbaar wordt.

Daarom wil ik de minister volgende vragen voor- leggen. Op welke wijze wil de minister deze proble- matiek benaderen? Vindt u dat jongeren die zich buiten de toegelaten GON-populatie bevinden toch op onderwijsondersteuning conform de GON- begeleiding moeten kunnen rekenen? Behoort de aanpassing van dit reglement tot de prioriteiten van de minister?

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Ik vind deze interpellatie erg ad rem, zeker rekening houdend met de resolu- tie omtrent leerstoornissen die hier tijdens de vori- ge zittingsperiode werd goedgekeurd. Daarin werd duidelijk gesteld dat de GON zou moeten worden uitgebreid en dat de omkadering ook mogelijk moet zijn voor jongeren met leerstoornissen zon- der dat ze aan de voorwaarden beschreven in het GON, moeten voldoen. Daarom vind ik de laatste vraag erg terecht. In welke mate denkt de minister eraan om op een versnelde manier deze regleme- tering uit te breiden zodat we ook tegemoet kun- nen komen aan de door iedereen goedgekeurde re- solutie?

De voorzitter : De heer Van Nieuwerkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwerkerke : Ik deel die me- ning. We hebben tijdens de vorige zittingsperiode een erg goede resolutie uitgewerkt. Die resolutie komt ten dele tegemoet aan de bekommernissen van de interpellant. Aan het einde van de vorige zittingsperiode is over het inclusief onderwijs werk geleverd. Op basis van de rapporten moet nog veel denkwerk gebeuren. Bij directies en leerkrachten moet een mentaliteit groeien om daar werk van te maken. De overheid moet daarbij een ondersteu- nende rol vervullen. Dat zal een langzaam proces zijn, dat goed doordacht moet worden gestuurd. In elk geval beschikken we over instrumenten om op de ingeslagen weg verder te gaan.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik zal het kort houden, want mevrouw Janssens-Vanoppen heeft de proble- men uitvoerig geschetst. Ik denk dat ze het veld goed kent. Ik zal hier even de ervaringen vanuit het standpunt van het departement weergeven. Uit een recente studie van de GON-netcoördinatoren is gebleken dat voor het schooljaar 1997-1998 in het gewoon secundair onderwijs 87 percent van de leerlingen slaagde, 6 percent niet slaagde en 7 per- cent werd doorverwezen naar het buitengewoon onderwijs. Dat zegt niet zoveel over de noden die daarnaast blijven bestaan. Maar deze cijfers leren ons alvast dat de cijfers positief uitvallen als er werk wordt van gemaakt – ook al zou een slagings- percentage van 100 percent natuurlijk nog beter zijn.

Vanderpoorten

Wat de gemiddelde af te leggen reisweg van de GON-begeleiders betreft, moeten we stellen dat deze zeker niet buitensporig is. Wel rijst er een probleem met de begeleiding van jongeren die zijn doorverwezen naar het type 6 en in mindere mate naar type 3. Daarom werd onlangs de integratietoelage voor deze onderwijstypes verhoogd. Deze toelagen zijn onder meer bedoeld om de verplaatsingskosten van de begeleiders te vergoeden. Wat autistische jongeren betreft, moet worden opgemerkt dat niet de leerlingen in types worden ondergebracht, maar wel het onderwijs dat aan de specifieke noden van die leerlingen is aangepast. Daarom vindt men deze jongeren terug in een brede waaier van instellingen van het buitengewoon onderwijs van onder meer de types 1, 2, 3 en 7. Zo komt het dat een aantal autistische leerlingen gewoon onderwijs volgen, weliswaar met zo een begeleiding. Dit schooljaar is dat het geval voor een vijftiental autisten.

Het probleem is natuurlijk breder dan dat. Iedereen die in aanraking komt met het buitengewoon onderwijs, weet dat dit niet in algemene categorieën kan worden ondergebracht. De problematiek van het geïntegreerd onderwijs kan men niet loskoppelen van het beleid voor het inclusief onderwijs. Ik besef dat men nieuwe ontwikkelingen erg behoedzaam moet introduceren. Op het terrein is dat inclusief onderwijs geen evidente zaak. Daarover zullen we nog veel moeten overleggen. In dat kader moet dan ook het aspect van het GON opnieuw worden bekeken. Er is ook verwezen naar het parallellisme van bestaande administraties en reglementeringen. Dat is niet alleen voor het GON het geval. Het is een van de grote uitdagingen om de enorme hoeveelheid aan knowhow die in onze samenleving naast elkaar bestaat en ontwikkeld wordt, op mekaar af te stemmen. Het lijkt me daar-

om van groot belang om contacten te organiseren tussen een aantal administraties die met welzijn bezig zijn, en terzake een brugfunctie te vervullen. Ten slotte wil ik me nog aansluiten bij wat de heer Sannen heeft gezegd over de leerstoornissen, en wil ik dat in deze context opnieuw bekijken.

De voorzitter : Mevrouw Janssens-Vanoppen heeft het woord.

Mevrouw Simonne Janssens-Vanoppen : Het doet me plezier dat u met een open blik door het veld wandelt. Uw inschattingen stellen me zeer tevreden. Ik denk ook dat we met de nodige omzichtigheid een aantal cijfers over slaagkansen moeten interpreteren. Ik denk dat er heel veel elementen een rol spelen in het al dan niet slagen van leerlingen die zich proberen te integreren. Men mag niet voorbarig allerlei conclusies trekken. Het doet me eveneens genoegen dat u, naast de algemeen aanvaarde beweging ten gunste van het inclusief onderwijs, ook de regelgeving van het GON wenst onder de aandacht te brengen. Daarom ook zei ik hier al dat de integratie nog niet voorbij is. Ik denk dat het nog altijd de moeite waard is om te proberen te integreren. Integratie is trouwens een proces dat van twee kanten komt. De voorbije twintig jaar hebben ons geleerd dat hier heel wat menselijke kansen kunnen worden geboden aan een aantal leerlingen. Ook al gaat het soms maar om één leerling, dan is het nog altijd de moeite waard om daarin te investeren. Mevrouw de minister, ik ben u zeer erkentelijk dat u daar de nodige aandacht aan wilt blijven schenken.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 17.37 uur.*
